Ч. 8 (14.256). Львів, неділя 12. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 144.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 229-41. „ Друкарні: 221-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

І там цькують проти українців.

БУКАРЕШТ, 11. 1. ПАТ. „Куррентуль" обговорює у широкій статті терористичну діяльність українців на Буковині. Твердить, що українськими організаціями на Буковині кермує полк. Коновалець, який після того, як йому заборонили побут у Швайцарії, тайно поселився в одному з малих містечок у Чехословаччині, звідки кермує терористичною акцією у Польщі, Румунії і Совітах. Українська терористична централя у Празі вислала на Буковину якогось Роготного (?), що недавно приїхав та організує український рух, який загрожує суверенности румунської держави. Центральною точкою українського руху на Буковині є газета „Самостійність" і організація тієї самої назви. У висліді рум. щоденник домагається гострої інтервенції влади, щоб зліквідувати ту протидержавну діяльність, що у Польщі довела до вбивства мін. Перацького. („Куррентуль" у своїх методах нагінки на українців у Румунії нічим не ріжниться від нашого „І. К. Ц.").

Перед новим процесом ОУН у Львові.

Зпоміж 12 підсудних у варшавському процесі 7-ох підсудних судитимуть ще раз перед судом присяглих у Львові. І так перед львівським судом відповідатимуть підсудні: Бандера, Лебедь, Мигаль, Малюца, Зарицька, Підгайний і Качмарський. Коли відбудеться проти них розправа у Львові — ще невідомо. Зате присуд у варшавському процесі проти Карпинця, Климишина, Гнатківської, Рака і Чорнія обійме всі зазначені їм провини.

Напередодні створення Панарабії.

Реалізація ідеї полк. Льоренса.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. „Ле Пті Парізієн" повідомляє з Александрії, що ідея панарабської федерації, що її голосив полк. Льоренс є напередодні здійснення. Так бодай пояснюють в Александрії політичну діяльність деяких держав Близького Сходу. На чолі цього руху стоїть Туреччина й Персія, що наперед передбачують тіснішу політичну й економічну співпрацю. Таке саме значіння може мати договір про ненапад, що його рішили недавно заключити Туреччина, Персія й Ірак. Істнують намагання втягнути до цього договору також Геджас та Афганістан, згодом Ємен і Трансйорданію.

Престольна промова шведського короля.

Король заповідає збільшення видатків на військо, розбудову летунства і маринарки та отворення нових дипл. станиць.

СТОКГОЛЬМ, 11. 1. ПАТ. Підчас святочного відкриття сесії шведського парляменту у присутности членів пануючого дому, уряду й дип-

народне положення тепер непевне та зазначив, що Швеція прилучилась до санкцій. Король за-
ломатичного корпусу, король відчитав престольну промову.

На вступі король сказав, що взаємини Швеції з іншими державами добрі, згадав, що між-
повів збільшення військових видатків до 126 міліонів корон (в м. році 120,9 міл.) та зазначив, що підчас теперішньої сесії предложать законопроекти про реорганізацію збройних сил, зі спеціяльною увагою для летунства і протилетунської оборони. Крім цього скріплять фортифікації на острові Ґотлянд. Морська програма передбачує будову двох підводних човнів та закінчення будови 1 контрторпедовця і 14 сторожних кораблів.

В 1936 р. відкриють шведське посольство в Тегерані та вищають шарже д'афера до Ковна. В 1937 і 1938 рр. відкриють посольства в Атенах і Каїрі.

Передбачують також реформу доходового і маєткового податку та збільшення видатків на суспільну опіку. Цілість зрівноваженого буджету замикається по обох боках цифрою 1,167 міліонів корон, значить буджет збільшений на 111 міл.

Рузвельт непопулярний у Зл. Державах.

НЮ ЙОРК, 11. 1. ПАТ. Відомий тижневик „Літерарі Дайджест" розписав анкету, що мала виказати, як дивиться американське громадянство на політику президента Рузвельта. Досі обчислили 1.370.774 голосів, з яких виходить, що 60.47 відс. учасників анкети заявилось проти Рузвельта. Анкета виказує, що у стейті Ню Йорк противників Рузвельта є 65.30 відс., у стейті Пенсильвенія 68.63 відс., Коннектікут 71.86 відс., у стейті Ню Джерсі аж 71. 96 відс. Значить, противники Рузвельта найчисленніші у найлюдніших стейтах.

Комуністи хотіли викликати революцію у Чілі.

БУЕНОС АЙРЕС, 11. 1. ПАТ. З Сантіяґо де Чілі офіційно повідомляють, що чілійська влада безпеки викрила широко закроєні пляни комуністичної революції. Організатори хотіли вжити до своїх цілей робітників державної залізниці, щоб унеможливити скорий транспорт військ. Вони вже приготовили відповідні відозви.

Катастрофальний землетрус.

300 людей убитих.

НЮ ЙОРК, 11. 1. ПАТ. З Боготи в Кольомбії повідомляють, що в департаменті Наріно землетрус знищив три села. У цій живловій катастрофі згинуло 200 до 300 людей. Найбільше потерпіло село Ля Хоррера, в якім розпалась глибока щілина та похоронила живцем більше як 100 осіб.

В обороні прероґатив вулиці.

Львів, 11. січня 1936.

У святочному числі „Діла" в статті „На фронті без змін" посол С. Баран стверджує, що покищо добра воля урядової верхівки поладнати польсько-українські взаємини ще не викликала ніяких змін ані в адміністрації на місцях, ані в польському громадянстві. І тому зовсім слушно гадає, що центральна влада мусить видати відповідні зарядження нижчій адміністрації без огляду на те, чи ці зарядження припадуть до вподоби місцевому польському громадянству.

Становище посла Барана зродило тривогу в орґані львівської санаційної ендеції. Нечеб справді побоюючись якихось страшних приказів з гори, п. Грабик у „Дзєннiку Польскім" з 10. січня заявляє, що метода приказів не тільки недоцільна, але й обосічна. Адже можна би і навпаки рекомендувати засвоєння українському громадянству пропольських настроїв за помічю приказів. П. Грабик наче не помічає, що саме так все було досі. І тому його осуд для методи приказів однобічний. По його думці прикази влади добрі коли вони торкаються українського громадянства, а погані, коли — не дай Боже! — мали би відноситись до польського громадянства.

Ще цікавіше, що страх перед якоюсь фактичною зміною в політиці супроти українців хочби й без шкоди для поляків, так засліплює орґан санаційної ендеції, що він навіть не бачить, як проповідує просто бунт проти центральної влади і то з боку нижчої адміністрації. Адже посол Баран говорив лише про накази центральної влади для цієї нижчої адміністрації, а про прикази для польського громадянства не згадував, бо давати громадянству безпосередньо якісь прикази — це абсурд. Тільки п. Грабик упрощує собі полеміку в той спосіб, що як не утотожнює адміністрації з польським громадянством, то неначеб висловлює тезу, що політика супроти українців не може йти в розріз з опінією польського громадянства.

Ця теза зрештою вічно повторюється на сторінках польської преси і то ріжних таборів. Мо-

жва було її вустрінути, крім ендецької преси, в „Польсько-Українськім Бюлетині“, в „Ґазеті Польскій“ (ось хочби недавно в статті п. Кавалковського) то-що. Тому варто ближче до цієї тези приглянутися. Здається, не повинен би оспорювати цієї тези орган української політично-демократичної думки. Очевидно, політика державної адміністрації не може йти цілковито в розріз із настроями громадянства. Але ця думка має слушність тільки в пристосуванні до життя національно-одноцілих державних організмів та й ще в парляментарно-демократичним устроєм. Колиж її застосувати в умовинах хочби сучасної польської держави, не роблячи ніяких поправок з уваги на істнування в межах цієї держави інших національних організмів, то ця теза приймає зовсім інший вигляд.

Адже беззастережне застосування цієї тези до політики польської держави супроти українського народу означало би ні більше ні менше, тільки те, що найважніша проблема взаємин між польським та українським народом просто віддана на „розвязку“ безкритичної і перед ніким невідповідальної польської вулиці. Не знати, чи таке ставлення справи лежить в інтересі самого польського громадянства, бо чейже воно повинно зрозуміти, що істнують проблеми такої історично-державної рації, що їх розвязка не може залежати від хвилевих змін у настроях і поглядах громадянства. А власне до таких справ безсумнівно належить проблема польсько-українських відносин, як учить болючий історичний досвід обидвох народів.

Особливо дивно виглядає це прямування узалежнити вирішення польсько-українських взаємин виключно від польської вулиці саме тепер, на тлі історично-політичних процесів в інших державах і зокрема без уваги на доконану зміну конституції польської держави. Колиб хотілось найти якусь спільну і найважнішу рису в тих політично-устроєвих процесах, що відбуваються у Німеччині, Італії та Польщі, то можна би підчеркнути одно: держава перестає бути конґльомератом одиниць та не тільки їм має служити; держава стає самостійною особовістю, що може мати свої цілі й завдання, які не мусять покриватися з еґоїстичними інтересами, на коротку мету, її членів-громадян. Зокрема нова польська конституція, з якою мусимо числитись, хоч її і поборювали, побудована на тій засаді, що громадянство має бути як не аполітичне, то повинно свої політичні права начеб відступити державному апаратові. Адже безсумнівно керма державною політикою і відповідальність за неї тепер лежить виключно в руках урядових чинників. Тому незвязані вони у своїх рішеннях ніякою опінією громадянства. В цих умовинах обовязком уряду є виховувати та кристалізувати опінію громадянства своєю політикою як відповідними актами, так і пропаґандою. А вже ні в якому разі не може уряд пасивно прислухуватись до безкритичної і невідповідальної опінії громадянства. Та й як устійнити, за чим висловлюється публична опінія? Де для цього є критерій, коли згідно з новою конституцією неможлива боротьба політичних партій за владу в державі, а тимсамим виключене і боротьба між ріжними політичними програмами. Зокрема у справі польсько-українських взаємин тепер є надзвичайно велика ріжнородність думок і поглядів; до того вони ще так ґрунтовно зміняються, як нпр. у польських радикалів-народовців, і нарешті в публичній опінії з ріжних причин можуть мати більшість за собою явно застарілі та шкідливі погляди.

Тому з дива не можна вийти, коли такі поважні орґани, як „Ґазета Польска“ чи „Польсько-Українські Бюлетин“, що чейже є прихильниками нової конституції, нагло забувають про підставову ідею тотальности держави в новій конституції та саме на тому відтинку державного життя, який повинен особливо далеко стояти від змінливих настроїв безкритичної і невідповідальної польської вулиці.

Цікава, хоч і дивна, ця риса в ментальности польського громадянства — справу нормалізації польсько-українських взаємин зробити прероґативою польської вулиці. Витворюється в цей спосіб догідний параван, за яким все можна критися і навіть урядовим чинникам, щоб не брати на себе тягару відповідальности. Та ледви чи такий параван може вистарчити на довшу мету! Зате нічого дивного нема у тому, що в обороні прероґатив вулиці виступає саме ендеція, і стара і ново-санаційна. Чейже вулиця, що була і є вихована на ендецькій ідеольоґії, є ще й нині по її боці. А як і ні, то тільки на вулиці може найбільше жирувати ендецько-шовіністична ідеольоґія.

Найшли собі Уруґвай.

Уруґвай і Совітський Союз перед Ліґою Націй.

Женева, 7. січня 1936.

Кого Бог хоче покарати, тому відбирає розум. Це твердження можна приклясти до тих керманичів закордоної політики СССР, які витягають скандал большевицької місії в Уруґваю перед женевський трибунал.

Ціла справа ясна як божий день. Як свого часу московський уряд вів у Відні централю большевицької акції для цілої центральної Европи та Балкану, поки не викликав позаторік кривавих розрухів в Австрії, як він провадить тепер свою акцію з Праги, так мав він до останніх днів і в Монтевідео центр своєї акції в Бразилії та по інших південно-американських республиках. Останні криваві большевицькі заворушення в Бразилії надірвали видко терпеливість держав Південної Америки і пана Мінкіна попросили з справжньою еспанською чемністю забратися геть негайно разом з цілою своєю місією. Причин хвилюватися надмірно, здавалось би, московський уряд не мав ніяких. Представників його, поважніших ніж пан Мінкін, викидали вже рішуче колись і з Англії, і з Китаю, і з Мексика, навіть з малої Альбанії. Чомуж московські можновладці хвилюються так цього разу? Передовсім тому, що вони дуже запанілі після приняття їх до Женеви, а по друге, бояться вони, що добрий приклад Уруґваю вплине заразливо й на деякі інші держави. По останнім комуністичнім конґресі в Москві Злучені Держави Америки загрозили також досить виразно зірвати дипльоматичні зносини з Москвою.

Страх московського уряду перед наслідками уруґвайського скандалу виразно зраджує московський офіціоз пишучи: „Зірвання дипльоматичних зносин є актом, що дезорґанізує міжнародній мир та підбадьорує міжнародню аґресію в ріжних формах. Про це можна переконатися, коли поглянемо, як охоче і цинічно витають акти зірвання зносин авантурницькі та напасницькі елементи в ріжних країнах. Зрозуміло зокрема і те, чому уруґвайські писаки та наклепники знайшли таких захоплених прихильників серед німецьких фашистів“. („Ізвестія“, 30. XII. 1935).

Колиб московські можновладці не були такі збентежені і перестрашені, вони не рискували б більшим женевським скандалом для загіднення меншого південно-американського скандалу, але п. Літвінов сподівається очевидно вимусити бажаний результат від держав, що за всяку ціну хочуть загострити санкції проти Італії, і жадає, щоб поставити цілу справу на денний порядок найближчої сесії Ради Ліґи Націй. Але коли він навіть осягне це, то справу передадуть мабуть до комісії.

Чи Ліґа Націй схоче примусити Уруґвай тримати у себе большевицьку місію — сумніваємося. Сама нота Літвінова до генерального секретаря Ліґи Націй закидає уруґвайському урядові залежність від іншої держави, неправду, подає фальшиві факти і т. ін., що цілком суперечить женевським звичаям і зраджує нервовість Кремля. В своїй ноті до уруґвайського уряду полпред Мінкін рішуче заперечує відповідальність московського уряду за діяльність Комінтерну: у ноті Літвінова нема і найменшої згадки про Комінтерн. Тимчасом позбутися відповідальности за Комінтерн московському урядові не вдається. Він мусів признати цю відповідальність при відмові зірваних дипльоматичних зносин з Англією, та й Сполучені Держави Америки рішуче стверджують цю відповідальність.

Для погляду Женеви на цю справу дуже характеристична стаття „Журналь де Женев“, де повторяють відомий усім факт, що Комінтерн є лише знаряддям Москви. Становище провідного женевського денника знайшло цілковите зрозуміння в поважній частині французької преси. Саме противники Москви в Парижі сподіваються, що справа ця не омине женевський трибунал. Вони уважають, що „тактика Уруґваю є дуже доброю законною самообороною, та що він не дозволить, щоб цю справу в Женеві приховали“.

Кореспондент „Жур. де Жен.“ пише з Парижа між іншим: „Французький уряд тепер дуже добре може підтримати Уруґвай. Франція є тепер дійсно країною, де большевицька акція найбільш жвава. Останнє арештування большевицького аґента Еберляйна в Стразбурзі дало владі дуже цінні інформації. Всюди по Франції, а особливо в Ельзасі та Льотаринґії та у всіх кольоніях розкладова праця Комінтерну йде дуже інтенсивно. Люсієн Роміє повідомляє у „Фіґаро“, що число большевицьких комірок зросло за час 1934—35 з 2725 на 4221. Нарешті відомо, що згідно з наказами Москви комуністична партія спромоглась здобути деякий вплив у парляменті“.

„Едуард Пфейфер, колишній генеральний секретар радикальної партії теж повідомляє в „Матені“ про революційні приготування большевиків в Індокитаю“.

Поза сучасним французьким урядом Москва придбала собі досить ворогів в Женеві і збільшує їх число далі своєю, лаґідно кажучи, нахабною поведінкою в уруґвайськім конфлікті. В зірванні дипльоматичних зносим з Уруґваєм „Ізвестія“ обвинувачують не лише Бразилію, а й Ватикан і італійського посла в Уруґваю, „що приятелює з президентом“.

Отже, коли справа конфлікту між Уруґваєм та СССР прийде на порядок денний найближчої сесії Ліґи Націй, що починається 20 ц. м., то можна сподіватися, що московська делеґація знайде в Женеві настрій досить неприхильний. Цікаво буде стежити за дискусією, в якій большевики будуть покликуватися на принципи, що їх самі не перестерігають супроти поневолених націй у себе!

М. Данько.

З українського життя на Далекому Сході.

ПРАЦЯ ХАРБІНСЬКОІ ФІЛІІ Т-ВА „ПРОСВІТА“.

В кожному числі „Манджурського Вістника“ маємо чимало вісток про працю харбінської „Просвіти“, що вважає своїм матірнім Т-вом „Просвіту“ у Львові. Згадана ґазета помістила в числі з 16. грудня велику статтю, присвячену 68-им роковинам Т-ва „Просвіта“ у Львові. В закінченні цієї статті читаємо ось-що:

В нас, у Харбіні, заслуги місцевої філії Т-ва „Просвіта“ також величезні, бо саме вона втримала українську роботу після розгрому 1922 р. Вона зібрала розбиті сили і спрямувала їх до нової праці. Вона дала можливість зорганізувати також видавництво нашої ґазети, боролась за побіду українських ідеалів в Азії і мала цілі роки свої відділи в інших пунктах Азії, а саме в м. Ханькоу і Шанхаї.

Редакція „М. В.“ вияснює, чому статтю, присвячену свому матірному Т-ву „Просвіта“ у Львові, друкує по російськи. Це тому, щоб про читали її також численні друзі українців, зокрема „прометеївці“. Клюб „Прометей“ теж звязаний у своїй появі з харбінською „Просвітою“, бо саме „просвітяни“ пішли працювати в ньому разом з кавказцями, татарами й іншими переслідуваними народами большевицько-московської імперії. Вони замінили мрію в дійсність і створили солідарність та взаїмне вирозуміння

З біжучої діяльности харбінської „Просвіти" згадаємо курси англійської мови, правильні проби хору (двічі в тиждень) під дириґентурою п. С. Кукурузи, постійні сходини членів що четверга та численні реферати.

СМЕРТЬ ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА

В листопаді м. р. помер на тиф визначний український діяч на Д. Сході О. Я. Ступак. На Зелений Клин прибув ще до війни і там вчителював по селах. Після революції був дуже діяльний. Заснував Д. С. Українську Вчительську Спілку, яка дала ініціятиву до скликання І. Українського Далекосхідного Зїзду, в якому діяльну участь брали теж полонені галицькі українці (числом 9). Зїзд, що дав основи для широкої національної праці серед українських переселенців, відчинив пок. Ступак. Після большевицької навали переїхав він до Манджурії. Там поховав він свою дружину, теж щиру українку. Не вважаючи на болючі удари долі — зокрема зболшевичення його дітей, яких старався виховати на добрих українців — покійник був до останньої майже хвилини діяльним членом української кольонії. Залишив масу матеріялів до історії українського руху на Зеленій Україні.

СВЯТО ГЕРОЇВ БАЗАРУ У ШАНХАЮ.

„Українська Громада" у Шанхаю гідно відсвяткувала память 359 героїв-мучеників зпід Базару. Домівка згаданої організації не могла помістити всіх учасників і вони заповнили навіть коридор. Зявилось теж чимало грузинів під проводом д-ра Мекарадзе.

На свято зложилися: промова голови „Громади" п. О. Мельника, зворушлива бесіда архимандрита Дениса і проводжена ним молитва за Україну та за її героїв, накінець два реферати: Квашенка і Тоцького.

35-ліття митрополичої діяльности.

„Львівські Архієпархіяльні Відомости оголосили таку відозву до духовенства львівської архієпархії: В день 17. січня 1936. р. минає 35 літ від хвилини вступлення на митрополичий престіл галицької церковної провінції нашого Архипастиря Високопреосвященного Митрополита Кир Андрея. Цей радісний ювилейний день несе нашому духовенству й вірним добру нагоду виявити Князеві нашої Церкви й Батькові українського народу належні сердечні почування вдячности, любови, послуху й віддання для Його найдостойнішої особи, а найкращим виявом тих почувань нехай будуть наші побожні, святі молитви, якими будемо дякувати Всевишньому Богові за даного нам такого Архієрея та випрошувати для Нього від Бога обильного благословення на майбутнє, на довгі, ще довгі благословенні літа.

Слідкуючи з вдоволенням намічення Ювилейного Комітету й Т-ва св. Андрея, що з тієї самої нагоди бажають дати ще й особливий вислів ювилейних почувань для найдостойнішої особи нашого Ювилята, про що нашому духовенству й вірним відомо з окремих комунікатів, вважаємо за відповідне для якнайгіднішого відсвяткування того ювилею по всіх церквах нашої Архієпархії поручити таке:

1) В навечеря ювилейного дня, а саме в четвер, 16. ц. м. всі священики Архієпархії відправлять благодарственну Службу Божу в намірені найдостойнішого Ювилята. У всіх парохіяльних церквах оо. душпастирі в часі торжественної Служби Божої виголосять ще й відповідні проповіді, в яких заохотять вірних до належної пошани, любови й віддалости для нашого Великого Владики-Ювилята та візвуть їх, щоби з нагоди того ювилею зложили Йому свої сердечні побажання-молитви перед Престолом Всевишнього, благаючи в Бога всіх небесних благодатей для правопрвавщого слова Господньої істини" у нашій Церкві. По Службі Божій відспівають торжественно „Тебе Бога хвалим", а в 12-ій годині вполудне накажуть оо. душпастирі чвертьгодинне радісне дзвонення всіх дзвонів у всіх матерних і дочерних церквах.

2) У престольному храмі св. Юрія у Львові тогож дня відправиться в 9-ій год. торжественна Архієрейська Служба Божа в тому самому намірені в сослуженні Митрополичої Капітули й вищого львівського клиру, при участі представників усіх наших національних установ. По св. Літургії представники духовенства і національних установ підуть до митрополичої палати, щоби на руки Найдостойнішого Ювилята зложити ювилейні побажання.

3) В архикатедральній парохії св. Юра в неділю, дня 3. травня перед празником патрона парохії зачнуться триденні духовні вправи зі св. Сповідями й св. Причастями в намірені Ювилята. Тогож дня (неділя 3-го травня) в год. 12 вполудне зійдуться до Святоюрського престольного храму процесії всіх львівських церков під проводом духовенства з поклоном для найдостойнішого Ювилята і з проханням архієрейського благословення.

4) На зразок триденних духовних вправ у Святоюрській парохії оо. душпастирі цілої Архієпархії, а також оо. катехити, будуть по змозі старатись уладити такіж духовні вправи впродовж цілого року при іншій відповідній нагоді, чи то храмових празників чи то в деяких днях місяця травня чи червня.

ВІД ГЕНЕРАЛЬНОГО ВІКАРІЯТУ.

У Львові, дня 10. січня 1936.

† *Іван*
Епископ Помічник

† *Никита*
Епископ тит. Патарський

Місце України в італьо-абісинському конфлікті.

На таку тему виголосив у Парижі, як повідомляє Офінор, прилюдний реферат інж. Єреміїв, голова місцевої Української Громади. Прелеґент зясував в першу чергу, що в такому поставленні питання нема нічого дивного, бо Україна вже на сьогодні визнана світовою опінією „де факто" великим народом і що тих майже 10 мілійонів українців, які сьогодні перебувають поза межами СССР, можуть більше заважити на терені світової політики, ніж деякі з держав, що пишно засідають у Женеві в той час, коли все їхнє населення не досягає й десятої частини цієї цифри. Отже українці мусять заняти становище до всякого явища світової політики. Далі прелеґент спинився на факті, що Абісинію несправедливо рівняють деякі політики з Україною, нападеною большевиками-москалями. На його думку вона скорше подібна до самого СССР, або царської Росії, яка загарбала силу народів і тримає їх в неволі. Хоча певне, що італійці пішли до Африки не з метою альтруїстичною, але й Україна, нападена ворогами, шукала свого часу спільників, не питаючи, у що обійдеться їх допомога. Застерігаючися, що він не хоче входити в дійсні причини конфлікту та права тої чи другої сторони, промовець спинився лише на його політичному боці і висунув тезу, що тут йде фактично не про конфлікт італьо-абісинський, а про боротьбу двох сил, які змагаються за володіння світом.

Одною з тих сил є італійський фашизм та співзвучні з ним угрупування по інших державах, а другою всі політичні сили, що стоять на ґрунті довоєнних ідей і вважають всяку їх критику нападом на здобуті людиною вольности. В цій групі головну ролю грають рештки соціялістичних партій, таємні міжнародні організації та по дорозі з ними йдуть большевики. Отже завданням другої групи є в першу чергу вдержання статус кво в Европі й оборона Совітського Союзу тоді, як перша група не лише не дбає про статус кво, але безпосередньо виграє від упадку Совітів і нової зміни карти в Европі. Отже українці в цьому конфлікті мусять, залишаючи на боці всякі особисті симпатії та антипатії, стати рішуче по боці тих сил, які є за знищенням большевиків є тимсамим і за поділом СССР. Оригінальне поставлення цього дразливого питання викликало спочатку жваві дебати, але наприкінці тези прелеґента принято одноголосно.

Демагогія та її оборонці.

У відповідь п. д-рові В. Ільницькому та „Українським Вістям“.

Завелось, на жаль, у нас таке ненормальне явище, що на загальних зборах наших центральних, головно культурно-освітніх установ забирають голос доволі часто люди, які не тільки не мають що цікавого сказати, але навпаки: зводять свої партійні чи особисті порахунки, підтягаючи їх під плащик оборони найсутніших інтересів дотичної установи, а часто-густо й цілої нації. І якщо в установу бе селянин, робітник чи молодий студент — це можна ще бодай зрозуміти. Зате не можна ніяк зрозуміти, коли авторитет центральної установи підважує своїми неоправданими, до того тяжкими закидами людина, яка має претенсії до почесної назви суспільного діяча. Такі парадокси можливі, здається, тільки у нас. Бож кожному, хто хоч дещо визнається у нашому громадянському житті, відомо, що при надмірній підзорливости і недовірю, яке в нас панує, дуже легко підкопати авторитет установи. Про демораліз уючий вплив, що його викликує таким своїм виступом інтелігентна людина між масою делегатів селян та молоді, нема що навіть говорити. Кінцевий ефект таких виступів той, що селянин вертається зі загальних зборів огірчений, що інтелігенція свариться між собою; між молоддю паде ще більше пошана до „старших“, до „батьків“, а загально-національна установа дістає щораз то менше гроша на свої статутові потреби, робить боками і вкінці обмежує свою діяльність зі шкодою для нації. І чи не найбільше тут, у демагогічних виступах на загальних зборах наших центральних установ, лежить корінь лиха: паде моральний авторитет установ, — маліє жертвенність нашого громадянства і зникає заціказлення загально-національними справами серед широких верств народу.

Ясно теж, що осуд таких демагогічних виступів у нашій національній пресі, яка ставить вище інтерес нації від дешевої популярности — нераз зі шкодою для своїх матеріяльних інтересів — стрічається з лайкою тих нібито покривджених людей. За такий осуд накинувся з лайкою на „Діло“ адв. д-р В. Ільницький в „Українських Вістях“ (ч. 5), а згодом і сама редакція „Укр. Вістей“ (ч. 7).

В чомуж справа? „Діло“, подаючи підсумки Загальних Зборів Рідної Школи, осудило між рядками гострий виступ п. д-ра Ільницького на Зборах, не називаючи його зрештою по імени тому, що при звіті з дискусії на Зборах не згадано ні словечком тих необдуманих закидів, що їх видвигнув п. Ільницький під адресою Головної Управи і цілої рідношкільної установи. Цей осуд подало „Діло“ у загальних підсумках зі Зїзду Р. Ш. у статті „Після Зїзду Рідної Школи“ (ч. 347) двома рядками: „...на жаль, один з них (з адвокатів — прим. Ред.) „подвизався“ так, як 105 відсотковий крикун заперед трьох літ“...

За це п. д-р Ільницький накинувся на мене і на „Діло“ з лайкою, що „невідома“ фігура пана дописувача „Діла“, ...можливо навіть мені суспільно нерівна, яка одним почерком пера, озброєна в ґанґстерство друкованого слова (підкреслення Ред.), перечеркує ціле моє життя і цілу мою дотеперішню діяльність, спеціяльно на рідношкільній ниві, та розправляється зі мною одним словом — крикун“. Натомість редакція „У. Вістей“ (ч. 7) закидає нам, що „кожний голос критики того, що діється по наших товариствах та установах, якщо вони в руках УНДО — ундівська преса підтягає під одну рубрику: „демагогія і крикунство“.

Рукавицю підіймаємо і свій осуд підтримуємо далі. Ось чому:

На Загальних Зборах Р. Ш. 25 грудня 1935 р. п. д-р Ільницький у дискусії гостро виступив з такими закидами: 1) Історичний для нас день 1. листопада поминається у наших школах Р.Ш. мовчанкою, зате одночасно святкується день 11 листопада (державне свято Польщі — прим. Ред.). Це викривлює характери нашої молоді. Якщо школи РШ. мали би бути подібні до державних шкіл, тоді треба поставити під знак запиту їх існування. Для нації байдуже, кілько є послів і сенаторів. Рідношкільна молодь не має доступу не тільки до державних посад, але навіть до вищих шкіл. А маємо компроміс з поляками. 2) Досі нема в Р. Ш. програми навчання української мови, ні історії та ґеографії України. Це упокорююче. Виголосивши з емфазою і патосом такі закиди, п. д-р І. відчитав коротеньку резолюцію, що по школах Р. Ш. може бути лише національне виховання.

З місця зареаґувала на цей виступ наша відома й заслужена виховниця молодого покоління, п-ні Константина Малицька, доказуючи, що Гол. Управа вислала обіжник ще при кінці жовтня 1934 р. у справі святкування 1. листопадового свята по наших рідношкільних заведеннях. Цього обіжника Гол. Управа не відкликувала і він далі обовязує. Це на нашу думку повинен хіба знати правник та ще й рідношкільний діяч, що як довго якогонебудь обіжника не відкликано, так довго обовязує далі. І якщо 1. листопадового свята не святкували минулого року рідношкільні заведення у Дрогобичі, то цьому винен у першу чергу сам д-р Ільницький, що не допильнував справи на місці. П. Ільницький, як голова кружка Р. Ш. у Дрогобичі, міг хіба перевірити, чи такий обіжник Гол. Управа видала і чому його не виконали у Дрогобичі.

Зате такий виступ п. Ільницького на Заг. Зборах Р.Ш. викликав ілюзію, що Р. Ш. просто саботує таке дороге всім нам 1. листопадове свято і свідомо змагає у своїх школах до викривлення характерів молоді. Чиж такий виступ, та ще й рідношкільного діяча, був на місці?

Щож торкається другого поважного закиду, то п. Ільницький міг з друкованого звідомлення Гол. Управи в журналі „Рідна Школа“ з 15. грудня 1935 р на ст. 356-ій прочитати, що „педагогічно-програмова комісія при Р. Ш. не тільки випрацювала програми навчання української мови, але й видала їх друком“. А далі там читаємо: „Також уже випрацьовані програми до навчання історії та ґеографії України“. Пощож виступати з такими закидами, не завдавши собі передтим труду, щоб перестудіювати друкований звіт Р. Ш.? Пощо на Зборах баламутити селян і молодь?

І на цей закид дістав п. д-р І. належну відправу, а саме від голови Р. Ш. проф. І. Галущинського та інсп. д-ра М. Терлецького. А якщо п. д-р І. протестуватиме, що в дискусії так не говорив і лише ствердив, що дотепер Р. Ш. не постаралася про затвердження цих програм міністерством освіти, то нехай прочитає „Укр. Вісти“ ч. 35 з 1935 р., де поміщено ту його промову майже повнотою, зовсім так, як ми це вгорі навели і як ми на Зборах чули.

Тому не диво, що Вашу резолюцію, пане меценасе, вкинули до коша і резолюційна комісія навіть її не розглядала.

А тепер ще одно питання: Як Ви це назвете, що після Педагогічного Зїзду, який повних два дні радив з початком листопада м. р. над напрямними нашого національного виховання і приняв цілу низку резолюцій у цій справі, Ви демонстративно зголошуєте резолюцію про національне виховання в Р. Ш.!? Ми це називаємо демагогією і все якнайстрогіше осуджуватимемо такі й подібні виступи. Тому закид про „ґанґстерство друкованого слова“ Ви, п. д-р, заадресували під злою адресою. Хто тут зловжився друкованим словом?

Щож до того, що ред. „Українських Вістей“ так поквапно відступила свої шпальти на полеміку в цій справі — не дивуємось: вони на те й є, щоб бити навіть по такій установі, як Р. Ш., коли тільки при цій нагоді можна „переїхатись“ по... УНДО й „Ділі“.

М-р Михайло Хомяк,

представник „Діла“ на Заг. Зборах Р. Ш.

Промова мін. Бека.

ВАРШАВА, 11. 1. ПАТ. Соймова буджетова комісія радила нині над буджетом міністерства закордонних справ. Мін. Бек виголосив довшу промову, в якій вясував праці міністерства в 1935. р. Політичні справи мін. Бек обговорить на засіданні комісії закордонних справ у вівторок 14. січня ц. р. Промову мін. Бека трансмітуватиме радіо. Міністер звернув увагу, що ощадности видатків 1.900.000 зол. є надто великі, беручи під увагу преліміновану суму 38.100.000 зол. До того обсяг діяльности міністерства закордонних справ в останніх роках збільшився.

Опісля міністер широко обговорив діяльність міністерства у господарській ділянці. По довшій дискусії комісія приняла буджет без змін, відкинувши дрібні ощадностеві поправки пос. Бекона.

СТАТИСТИКА У СВІТЛІ ВІРОІСПОВІДАНЬ.

На основі останніх обчислень гол. статистичного уряду на загальне число 215.525 уродин у Польщі в третьому кварталі м. р. припадає на римо-католиків 138.348, греко-католиків 25.602, православних 28.414, евангеликів 4.226, жидів 17.617, інші відоіспсвідання 1.316 уродин. Із загального числа 95.738 смертей в тім часі припадає на римо-кат. 63.048, греко-кат. 12.065, православних 10.952, жидів 6.578 і т. д. Природний приріст на основі віроісповідань виходить такий: римо-кат. 75.300 (14 на тисячу мешканців), греко-кат. 13.537 (15), православні 17.462 (16,5), жиди 11,039 (14) і т. д. Із загального числа подруж припадає на римо-кат. 39.514 подруж (7.4 на тисячу мешканців), греко-кат. 5.026 (5,6), жидів 5.978 (7,6), православних 4.738 (4,5), евангеликів 1.637 (7,5).

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

З вязниці у Бережанах вийшли на волю 6. січня ц. р. Семко Левицький та Іван Іващків з Бишок, бережанського повіту, яких арештовано ще 5. жовтня 1935 р. під закидом побиття Ониська Михайлишина у Бишках і приналежности до ОУН

ДОМАГАЮТЬСЯ ЛАТИНСЬКОГО ЄПИСКОПСТВА У СТАНИСЛАВОВІ.

Польське громадянство зі станиславівського воєвідства робить вперті заходи у справі створення римо-католицького єпископства у Станиславові.

ВІЙСЬКОВА СПІВПРАЦЯ ЄГИПТУ З ВЕЛ. БРИТАНІЄЮ.

Представники Єгипту і В. Британії обговорюють справу військової співпраці з метою охорони східного кордону Єгипту здовж Червоного Моря і Суезького Каналу та західного кордону, який сильно обсадили вже британські та італійські війська.

КРІВАВІ БІЙКИ ПЕРЕД ВИБОРАМИ В ЕСПАНІЇ

МАДРИД, 11. 1. ПАТ. Дійшло до кількох сутичок між робітничими орґанізаціями ріжних політичних напрямків. Один робітник убитий, чотирьох тяжко ранених.

Нова перемога абісинців.

Італійці відступили з Макале.

ВАРШАВА, 11. 1. ПАТ. Німецькі джерела повідомляють з Адіс Абеби, що праве крило армії раса Сеюма пішло сильним наступом на Макале. Завзяті бої за Макале йшли у пятницю рано. Місто переходило кількома наворотами з рук до рук і вкінці після завзятих боїв на баґнети, абісинці заняли вечором Макале та здобули багато полонених, великі запаси зброї, муніції і воєнного матеріялу. Італійське міністерство преси і пропаґанди рішуче заперечує вістки, будьтоби абісинці здобули Макале.

Анґлійські і французькі джерела повідомляють, що в цілій Абісинії падуть зливні дощі, яких не памятають від довшого часу. Дорога з Адіс Абеби до Дессі зовсім розмоклася і багато вантажних авт застрягло в болоті.

Райтер повідомляє з Адіс Абеби: Неґус задумує створити окремий відділ танків. Зпоміж 24 здобутих танків 23 танки є здатні до вжитку. З Дессі вислали на північний фронт кількох механіків, які мають навчити абісинських вояків, як орудувати танками.

З кооперативного руху Дрогобиччини.

Відрадний прояв. — Зміна статуту П.С.К. — Більше праці — більше права. — Направа помилки.

В дні 28 грудня м. р. відбулися надзвичайні Загальні Збори Повітового Союзу Кооператив у Дрогобичі, які слід відмітити як відрадний прояв протверезіння з демагогічного туману, що ним так часто сповивається наше громадське життя.

Першою точкою нарад Загальних Зборів була справа зміни статуту Повітового Союзу щодо права голосування на Загальнім Зборі, зокрема уст. III. § 31 тогож статуту. В тій постанові сказано, що на Загальних Зборах має кожний член Союзу один голос і крім того кожна кооператива, що є з Союзом у торговельних звязках, має ще стільки додаткових голосів, скільки процентових десяток припадає на закупно нею товарів у Союзі та на збут продуктів через Союз, разом взятих у порівнанні до цілої суми закупів і збуту кооперативи. Отже тою постановою була установлена плюральність права голосування, в багатьох випадках несправедлива. Бо на основі такого статутового припису кооператива з малими потребами й малим оборотом заспокоювала всі свої торговельні потреби в повітовім кооперативнім центрі і в той спосіб зберігала нераз на 100% свою тзв. торговельну дисципліну, даючи торгувати Союзові напр. місячно не більше 200—300 зол. Знову інша кооператива з оборотом без порівнання більшим давала торгувати повітовому кооперативному центрові місячно напр. 5000 зол., але маючи інші потреби, як дрібна кооператива, і не маючи змоги їх покрити в Союзі, мусіла закупляти деякі свої товари поза Союзом. Таким чином вона могла тільки на 50% зберегти свою торговельну вірність і мала на половину менше голосів, як згадана мала кооператива.

Отже Надзірна Рада і Дирекція Повітового Союзу після довших нарад і порозуміння з Ревізійним Союзом рішили оперти право голосування на загальнім зборі на інших, справедливіших критеріях. Справу зміни статуту реферував д-р Блажкевич, який у своїм узасадненні проектованої зміни статуту заявив, що у творенні збірної кооперативної волі в даній установі повинен той мати більше ваги і впливу, хто до тої установи вносить більше моральної чи матеріяльної сили, хто їй більше від себе дає. Так отже скількість голосів, які мають прислугувати поодиноким кооперативам на Загальних Зборах, радше залежати повинна від скількости вплачених уділів і висоти торговельного обороту кооперативи, яка стоїть у відносинах зі Союзом. Пропоновану зміну ухвалили надзвичайні Загальні Збори ПСК величезною більшістю. На цій основі кожному членові буде прислуговувати на Загальних Зборах один голос, крім того кожних пять повно вплачених у Союзі уділів дають кооперативі право на один додатковий голос. Незалежно від того кооперативи, що з ними Союз стоїть у торговельних зносинах і в звітовому році оборот Союзу з ними перевищить 5000 зол., мають ще один додатковий голос від кожних дальших повних 5000 зол. обороту, з тим, що число тих додаткових голосів не може перевищувати чотирьох. На всякий випадок кооператива не може мати більше, як девять додаткових голосів.

Коли мова про річевий хід Загальних Зборів та громадянську зрілість їх учасників, то треба згадати про другу точку нарад, а саме про частинне виконання буджетового преліминаря, яке реферував голова Надз. Ради д-р Витвицький. Ось на попередніх звичайних Загальних Зборах на внесення кількох „приятелів народу" скреслено з буджетового преліминаря квоту 3000 зол. з позиції платень урядовців і службового персоналу, хоч буджетовий преліминар був уповні активний і на ту позицію — як виявляє буджетовий рік — було повне покриття. Голова Надз. Ради вказав на те, що така постанова попередніх Загальних Зборів ударила по урядовцях з моральною кривдою для них тим більшою, що таку постанову принято в ювилейнім році 10-літнього існування Союзу, якого зріст і силу виявив саме відсвяткований у липні м. р. величавий ювилей. Діло тут не в грошевій квоті, а в невідрадним відношенні Загального Збору до Дирекції і Надз. Ради ПСК і невшануванні авторитету тих органів. Д-р Витвицький вказав на те, що всеж таки таку хибну й недоцільну постанову Надзірна Рада вишукувала, стоячи на ґрунті законности, і відповідно обнизила платні урядовцям і службовикам, хоч фінансовий стан Союзу того не вимагав. Вислухавши того звідомлення, Загальні Збори одноголосно направили похибку та моральну кривду, заподіяну службовикам дотичною постановою попередніх Загальних Зборів і теж одноголосно рішили уповажнити Надзірну Раду в межах фінансової спроможности підвищити обнижені платні.

В дискусії, яка велася на Загальних Зборах у цих справах і в дальших справах торговельних, забирало голос 19 промовців, а того 15 селян. Дискусія була незвичайно ділова, поважна і в своїх вислідах для кооперативної праці корисна. З тою заввагою замкнув голова Надзірної Ради те зібрання, пожиточне для громадського, зокрема кооперативного життя.

Посланіє владик - П. К. О. - Жидівське Різдво - і „Львовскі Дзєннік Народови".

Відомо, що післятравнева сусідська бриґада вмістила в собі дуже ріжношерстні елементи. Просто до вибору і до кольору. Вступили до неї всі, що кожної хвилини готові на похід до... повного жолобу. Отже помандрували туди і соціяльні демократи і народові демократи і християнські демократи та ще деякі дикі й освоєні демократи. Хто знає, чи не найважнішша в цій громаді роля тої частини ендеків, що, перемалювавши голову санаційною ультрамариною, йшла туди з великими сподіваннями на великі успіхи. Склали свою лепту і національні меншини. В першу міру зручні сини вибраного народу. Затерши сліди свого віроісповідання, пірвали звязки з родовою традицією і родовими прізвищами. Ось і так з Феєрштайнів стали Кшеміцькі, зі Штайнбахів — Камінські, з Готлібів — Боголюбецкі, з Файвлів Рапапортів — Вільгельми Раорти...

Є й такі між ними, що їх дідо був ще пастухом або гуменним у дворі і кликали його: Гаврило чи Кирило, а вже їх онуки „перерафінувалися" на Габрієлюф, Каролюф чи Клявдіюшуф і готові присягати, що вони з крови й кости, з традиції й виховання — расові сусіди, без ніякої примішки, домішки, належности. Отсі „расові" складають теж вияви найбільшої ненависти до

М. ВОЗНЯК.

Записи пісень латинкою

в першім збірнику Максимовича.

Яків Головацький сердився, що Пипін у своїй „Истории русской этнографии" приписав навіть походження першого збірника Максимовича з 1827 р. українських пісень „із польських рук", і іронізував собі з цього приводу, що „поляки скрізь напереді". В своїй думці Пипін був залежний від польської літератури про Ходаківського. Там не раз стрічаються такі думки й вислови, як ось Еразма Ізопольського про Максимовича як „видавця збірки Ходаковського".

Тут нема потреби збирати всі вислови цього роду, вистане навести їх відгоміи і завершення з монографії Фр. Равіти-Гавронського „Zorjan Dołęga Chodakowski. Jego życie i praca" — виданої у Львові 1898 р. Навівши декілька дат із життя Максимовича від часу вступлення на московський університет у 1819 р., Гавронський ствердjував, що „Максимович від хвилини приїзду Ходаковського до Москви аж до його смерти не опускав міста; отже знався з нашим ученим. В яких умовах наступила ця знайомість, не лишив нам Максимович ніяких про це згадок. Одначе що знав його, це не підлягає ніякому сумнівові. Як збирач пісень і переказів українського народа, Ходаковський був цікава особистість; про нього говорили в учених кругах, хтось із тих, що цікавились польською літературою, міг знати те, що Лях Ширма писав про збірки, міг знати про це навіть сам Максимович, молодий і гарячий прихильник народа. Спільні ідеї неминуче зблизили їх до себе — й тут наступило те, що мусіло наступити: Ходаковський, учений і охочий завжди, показав молодому ентузіястові свої фоліяли народніх пісень, позичив їх переглянути, як позичав Ляхові Ширмі, — й помер. Про продаж цих збірок не може бути мови з уваги на те, що Ходаковський в найкритичніших хвилинах свого життя не продав і не дарував нікому ані шматочка паперу, який записав; більше навіть треба сказати — просто говорив, що „ніколи не розстанеться з ними". Автім це була ясна річ у такого фанатика ідеї, який він був дійсно.

„Максимович у цитованій вже передмові до свого видання українських пісень 1834 р. згадує, що „набув від Ходаковського його багату збірку обрядових пісень, а зокрема весільних". З уваги на те, що ми вище дещо сказали, те набуття від Ходаковського безпосередньо стає дуже сумнівим, тим більше, що шановний професор признався до того щойно девять літ по смерті Ходаковського й що не подає ніяких подробиць цього набуття, що булоб дуже бажане з огляду на чутки про розшарпання спадщини нашого вченого. Набуття просто від жінки бл. п. Зоряна цілком неправдоподібне зогляду на те, що Ходаковський звелів віддати рукописи Полєвому, що аж занадто пильно беріг цього права. Автім поставмо поруч дати: 1827 року Максимович іще не мав збірки, лиш **бачив** її; 1834 р. **набув**. Від кого? „Від удови" — говорить Максимович. Тимчасом удова по смерті чоловіка не мала відразу рукописів, бо їх передали в цілості Полєвому й до нього вони перейшли, про це знаємо з процесу, який мала Ходаковська з Полєвим. Погодін прийшов до посідання рукописів Ходаковського щойно 1836 р., — отже яким робом міг Максимович купити їх від жінки 1834 р., коли були ще в руках Полєвого? Це таємниця Максимовича.

„Поставивши поруч усе, що ми про це сказали, мусимо прийти до висновку, що Максимович на короткий час перед смертю Ходаковського позичив збірку його пісень до перегляду, а набув її, будучи вже фактичним посідачем усієї збірки. Перший здогад сливе не підлягає сумнівові, другий має менші вигляди слушности.

„До цього невиясненого досіль „набуття" багатих збірок Ходаковського Максимович признався щойно по 1827 р., себто по першому виданні своїх пісень".

Перше друковане признання Максимовича до того, що пісенний збірник Ходаковського був в його руках, маємо в його передмові до „Украинских народных пѣсен" із 1834 р., а саме він тут писав, що протягом сімох років він зібрав до 2½ тисячі пісень і відривків і в низці тих, кому завдячував згадане пісенне багатство, на останньому місці зазначував: „Збірка народніх пісень покійного З. Я. Ходаковського, багата піснями обрядовими й зокрема весільними".

А втім Гавронському була відома й згадка про те, що Максимович уже 1833 р. мав у своїх руках збірку Ходаковського, з листування Миколи Гоголя з Максимовичем. В листі з 9. листопада 1833 р. до Максимовича Гоголь дуже тішився прилученням багатої збірки Ходаковського до пісенного збірника Максимовича та прохав його дати переписати всі пісні збірок Максимовича з винятком друкованих і переслати їх собі. Одначе вже з 1827 р. маємо власне признання Максимовича, що він особисто знав Ходаковського й що останній показував йому свої збірки пісень. У своїй праці „О народной поэзии в общественном и литературном быте первой трети XIX века" підкреслив Трубецький, що збіркою пісень (Ходаковського) зокрема користувався Максимович. У відомій передмові до „Собрания малороссийских песен",

всього, що українське. І хоч нема між ними талантів, дають про себе знати на кожному кроці. Пригадується мені, якто

Пішла в письменники блоха
І день і ніч кусає,
Та хоч дурна, така лиха,
Що злоба меж не має.

Диким полем для бушування таких блох є сьогоднішній „Дзеннік Польскі" та вірно ендецький „Львовскі Дзеннік Народови". Цей останній в ч. 6. а дня 7. січня надрукував на першій сторінці статтю п. з. „Ліст пастерскі біскупуф гр. кат.", а після своїх дурних коментарів, не відділивши статті навіть лінією, помістив (що маби мало бути дотепом чи сатирою) таке штубацьке оголошення: „ПКО бажає жидам „Веселих Різдвяних Свят". В чому тут дотеп чи сатира? Через таке зіставлення цих двох статтей ішло очевидно про спробу осмішити чи понизити в очах закукуріченого читача посланіє наших владик, яке не дуже то припало до вподоби ендецькому письмаці тому, що „гр. кат. церква в Галичині має в собі, на жаль, багато націоналістичних елементів, а львівська дієцезія веде в цьому перед", бо, мовляв, дефіляду молоді в часі свята У. М. Х. відбирав не лише Митрополит, але й посли з УНДО... Що за злочин!

Вкінці „Л. Д. Н." плаче, що „в українському громадянстві сходиться часто управа політична з церковною". (А чому не малаб сходитися?).

Справді! Бож то наші владики і наші пастирі! Тому й радіти нам із цього приводу! Сумно булоб, якби було інакше.

Т. Г.

Неслушна образа.

Замітка до вияснення управи української гімназії в Рівному.

У свій час „Діло" помістило вияснення управи рівенської української гімназії щодо замітки „Wołyn-i". „Wołyń" писала, що українська гімназія в Рівному відмовилась від пропозиції шкільної кураторії, щоб українська гімназія перейшла під спільний дах з польською державною гімназією, творячи окремі паралельні українські кляси цієїж гімназії. Управа гімназії чомусь уважала потрібним спростувати цю замітку „Wołyn'i", зазначуючи, що ніякої пропозиції гімназія від кураторії не дістала. „Діло" льояльно помістило вияснення управи гімназії, але висловило при цьому своє здивування з приводу того роду спростування. Несподівано для „Діла" почув себе ображеним редакційною приміткою п. Пекарський, колишній директор рівенської гімназії і теперішній її концесіонер. Знаємо, що п. Пекарський не є однодумець теперішнього директора гімназії, але що могло зробити „Діло" з тим фактом, що спростування управи рівенської гімназії п. Пекарський підписав разом з директором, що явно належить до табору п. Певного? Якщо п. Пекарський хоче, щоб його не змішувати з деякими людьми, то мусить подбати про те, щоб уможливити це розріжнення. А поки становище п. Пекарського буде фігурувати разом із назвищем тих людей, від яких він хоче відріжнитись, на одному і тому самому документі, то хай він не має претенсії до Редакції, коли вона скористала з доброго свого права дати свій коментар до замітки, яку він підписав.

Не припускаємо, щоб управа рівенської гімназії написала спростування на замітку „Wołyn-i" з тим, щоб здемаскувати через це редакцію „Wołyn-i", себто начеб зазначити, що „Wołyń", не бажаючи допустити навіть до створення паралельних українських кляс при польській державній гімназії, поспішила спараліжувати цей плян шкільної кураторії і тому власне помістила замітку, начеб гімназія відмовилась від цієї пропозиції.

Тардіє хоче боротись за новий лад у Франції.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. Колишній премієр Тардіє вислав до голови республиканського центру пос. Фульда лист, де підтримує свою димісію зі становища члена групи. Тардіє мотивує свою димісію переконанням, що французька політична система не може далі функціонувати у своїй дотеперішній формі. Тому пос. Тардіє хоче мати повну свободу ділання для боротьби за ідеї які незабаром зясує у своїй книжці.

Буджетова сесія Ц. В. К. СССР. на Кремлю.

МОСКВА, 11. 1. ПАТ. Вчора відкрили на Кремлю буджетову сесію ЦВК СССР. У президії між ін. засіли: Сталін, Калінін, Молотов і Ворошилов. Після того, як Калінін відкрив наради, довшу промову виголосив Молотов на тему господарського пляну і буджету СССР на 1936. р. На відкриття сесії явився дипльоматичний корпус.

Смертний присуд на большевицьких достойників за зловживання.

МОСКВА, 11. 1. ПАТ. Суд у Свердловську засудив на кару смерти віцедиректора й головного бухгальтера футряного тресту. Оба засуджені у двох роках наробили зловживань на суму більш як міліон рублів. Ці гроші видали на подорожі, побут у санаторіях та інші приємности.

В. Британія не розуміє промови през. Рузвельта.

ЛЬОНДОН, 11. 1. ПАТ. Райтер офіціяльно повідомляє, що британський уряд звернувся з запитом до Зл. Держав, як треба розуміти заяву президента Рузвельта про невтральність.

За мирову розвязку африканського питання.

МИРОВІ РОЗМОВИ.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. „Л' Еко де Парі" повідомляє з Риму, що тамошні політичні кола вважають можливим використати останню ноту негуса до Ліги Націй, що домагається слідства у справі воєнних метод, як основу до початку мирових розмов, що мали би на меті скоро розвязати теперішній конфлікт. Ця процедура спираласяб на тому, що Ліга Націй створила би спеціяльну комісію з широкими повновластями перевести відповідну провірку внутрішньої ситуації в Абісинії, беручи водночас на увагу дані з італійського меморіялу до Ліги Націй з 4 вересня 1935 р.

„ІТАЛІЯ СВИСТАЛА, СВИЩЕ І БУДЕ СВИСТАТИ НА ЛІҐУ НАЦІЙ".

РИМ, 11. 1. ПАТ. Перед кількома днями появилась у „Реджіме Фашіста" стаття, яка каже, що в теперішній ситуації мирові пропозиції могли би вийти тільки від негуса або від Ліги Націй. Тому, що ця стаття викликала широкий відгук і коментарі у французькій пресі, що добачує в ній зміну в фашистівській лінії, вчорашній „Реджіме Фашіста", полемізуючи з паризьким „Матеном" і „Парі Міді", пише: Французька преса ділає або у злій вірі або помиляється. Італія, щоб боронити своїх інтересів у Східній Африці, свистала, свище і буде свистати на Лігу Націй, аж до повної перемоги. У трудному положенні є не Італія, але Ліга Націй, що мусить найти вихід зі сліпої вулиці. Італія нічого не сподіється від Женеви, яку вважає союзницею Абісинії.

„ЛЯВАЛЬ МАЄ НАДІЮ..."

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ „Ле Журналь" запевнює, що премієр Ляваль не закинув іще всякої надії на віднову негоціяцій з Мусоліні. У цій справі слід підкреслити, що французько-британську співпрацю діяльно продовжують. Цю мету мала також остання візита британського шарже д' афер Гаг Льойда Томаса на „Ке д' Орсей".

надрукованій зразу в „Вестнику Европы", 1827, ч. 155, ст. 184—200, він вказує, що „багато заклинальних пісень показав мені Зорян Ходаковський, по якому зосталось багато матеріялів для видання українських пісень". У тому самому журналі, 1829, ч. 165, ст. 244—250, ч. 168, ст. 303—305, ч. 169, 62—66, 153—155, друкувалася ціла низка українських пісень, головно галицьких, які, здається, усі взяті зі збірника Ходаковського". А що звязок Максимовича з „Вестником Европы", як показує надрукована там передмова до його збірки пісень і надрукування пятох пісень п. з. „Малороссійские песни" та з зазначенням „Из драгоценного собрания малороссійских песен, приготовляемого к печати г-ном Максимовичем" (1827, ч. 2, № VIII, сс 315—319 і 419—420), безсумнівний, набирає великої правдоподібности здогад, що Максимовичеві треба завдячувати також появу 15 пісень у „Вестнику Европы" з 1829 р. Несколько народных песен, известных за Днепром и в Галиции (из собранных покойным Ходаковским)".

Правда, пізніший дослідник життя й праці Адама Чарноцького Василь Доманицький в роботі „Піонер української етнографії (Зоріян Доленга-Ходаковський)" в 65 р. львівських „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка" твердив, що то не Максимович дав 1829 р. 15 пісень до „Вестника Европы", але не сказав, хто дав і чому не міг це бути Максимович. Таке заперечення потрібне було Доманицькому для його реагування на виводи Гавронського. На думку Доманицького „ніяк не можна собі зявити на що Максимовичеві, який сповістив про таку новину Гоголя, очевидно як про свіжу новину, булоб таїтися з цим такий довгий час (по Р. Гавронському виходить цілих 8—10 літ)? А набувши їх в р. 1833, він зараз і заходився коло нового видання пісень, що вийшли в р. 1834, і тут вже значно покористувався із збірки Ходаковського: без малого не половина усіх історичних пісень увійшла в видання р. 1834, не кажучи про інші!".

Одначе й справи записів Ходаковського в першому збірнику пісень Максимовича з 1827 р. не можна уважати за вирішену. На 4-ій сторінці цього збірника читаємо дивачну строфу:

Казав собі: насипали
Високу могилу;
Казав собі: посадили
В головках калину.

Подібна чудасія приходить і в пісні про бондарівну на ст. 81:

Ой, лежала бондарівна з вечора до ранку,
Поки сказав пан Каньовський: викопали ямку.
Ой, сказав же пан Каньовський: музики позвали,
Молодої бондарівні до гробу заграли.

Ясно, що в обох цих випадках переписувач, транскрибуючи тексти пісень із латинки на граждань, перечитав латинське **т** як **л**, а Максимович перепустив попсування тексту лиш тому, що як східний українець не підозрівав ідентичности східньо-українського „веліти" з західньо-українським „казати" в значінні „веліти" на зразок польської мови. Звідки ж узялись у Максимовича писані латинкою тексти українських пісень? Відповідь на це питання буде заразом розвязкою справи записів Ходаківського в „Малороссийских песнях" Максимовича з 1827 р

НАСЕЛЕННЯ ПОЛЬЩІ.

Згідно з обчисленням Статистичного Уряду було в Польщі дня 1 січня ц. р. 33,800.000 населення. За останні чотири роки прибуло 1,600.000 населення, себто річно приростало 400 тисяч людей. Густота населення у Польщі доходить до 87 мешканців на 1 км². Найгустіше заселене шлеське воєвідство, де пересічно на 1 км² припадає 308 мешканців. Найгустіше заселений повіт Бендзін у келецькім воєвідстві, бо на 1 км² припадає 505 мешканців. Найрідше населення на Поліссі у повіті Лунинець, бо ледви 19 мешканців на 1 км².

ЗНИЖКА ЗАЛІЗНИЧОЇ ТАРИФИ.

Дня 10 січня радив економічний комітет міністрів. Зі звіту міністра комунікації виходить, що вже тепер знизили тарифи у справі перевозу залізницями. Дальші знижки прийдуть на другий тиждень.

ЖАХЛИВА БУРЯ НАД АНГЛІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 11. 1. ПАТ. Всю Англію, головно її середущу й південну частину, навістила в останніх 36 годинах жахлива буря, що заподіяла величезні шкоди. Вітер шалів зі скорістю 80 миль на годину. Довготревалі дощі спричинили в багатьох місцевостях виливи, що через розшалілу бурю стали тим грізніші. Багато мостів і домів знищених. Багато кораблів на морі найшлось у небезпеці. Досі відомо, що згинуло 20 осіб.

РОЗБУДОВА БРИТІЙСЬКОГО ЛЕТУНСТВА.

ЛЬОНДОН, 11. 1. ПАТ. „Дейлі Телеграф“ пише: Від часу, коли уряд у мин. місяці заповів розбудову військового летунства, зорганізувало 10 чи 11 ескадр. Тепер після закінчення підготови, приспішать розбудову та що тижня творитимуть одну нову повітряну ескадру.

Самостійна чеська ґімназія в Ужгороді.

Чеські паралельні кляси при державній реальній ґімназії в Ужгороді з українською (руською) мовою навчання виділено в цьому шкільному році і створено з них самостійну реальну ґімназію з чеською мовою навчання.

24 італійські танки в руках абисинців.

Бої під Макале. — Сплетні про здобуття цього міста.

ПАРИЖ, 11. 1. ПАТ. Аґенція Аваса подає, що бої між абісинськими й італійськими військами відбуваються біля Макале, що мабуть спричинили поголоски буцімто абісинці зайняли це місто. Однак абісинський уряд не потверджує тієї вістки, яку треба прийняти з великими застереженнями. В офіціяльних колах Аддіс Абеби оптимістичний настрій, головно тому, що в останніх боях абісинці здобули великі військові добичі: 24 італійські танки. Цісар Гайле хоче мабуть створити спеціяльну секцію танків з 30 одиниць.

Зміна бельґійського кабінету.

Пересунення речинця виборів до парляменту.

БРЮССЕЛЬ, 11. 1. ПАТ. У статті присвяченій господарській політиці уряду, ліберальний орґан „Ля Газетте“ заповідає, що премієр Ван Зелянд рішений уступити, коли перестануть обовязувати повновласти, що їх признав урядові парлямент. Повновласти кінчаться з кінцем березня.

БРЮССЕЛЬ, 11. 1. ПАТ. Уряд предложив у соймі законопроєкт, що пересуває речинець виборів до парляменту з травня ц. р. на вересень ц. р. Повновласти уряду кінчаться з кінцем березня ц. р. Уряд хоче вминути того, щоб дискусія парляменту над виконанням цих повновластей зійшлася з періодом виборчої кампанії.

Спільний фронт індійців проти нової конституції.

БОМБАЙ, 11. 1. ПАТ. Провідники індійських націоналістів рішили відбути з Ґандієм нараду над проєктом злуки ріжних політичних груп з метою створити спільний фронт для поборювання нової конституції. Нарада в цій справі відбудеться незабаром у Дельгі.

ҐЕРТ ҐЕРТНЕР.

Поезія і фабрика.

Вже змалку писав Жіль вірші. Вірші ці брали за серце найближчих, коли в них гарно римувалось „сонце“ і „віконце“. Пізніше, як не один ґімназист написав він драму з римських часів, що не подобалась його товаришам на шкільній виставі. Після ґімназії треба було подумати про заробіток на хліб насущний і він почав заробляти пером.

У Парижі заробляє пером тисячі письменників. Ботель або Вірабо заробляють не менше, як директори великих банків. Жіль заробляв менше. Він мусів небавком подумати про побічне заняття, завдяки якому міг би купувати собі досхочу гарного паперу на свої вірші. Після кількох літ побічне заняття стало головним. Жіль познайомився з ріжними підприємствами. Він мав ніжну поетову душу і з цією душею писав листи про авта, льотерійні білети, килими та всякі домашні винаходи, які ріжні фірми давали на сплати. Можливе, що його листи були занадто елеґійні, його стиль занадто поетичний для таких практичних предметів. Його шефи не мали з нього потіхи, поки одного дня пан Новеллі не відкрив таланту Жіля.

Фірма Новеллі була завзятою новою суперницею славних перфумових фабрик Коті, Губіґана і Ґерлен. Це молоде бальоре підприємство мало капітал і могло собі дозволити на щомісячну платню для поета. Цей поет не робив нічого більше, як тільки придумував щораз то нові назви на пудер, перфуми, креми то шмінки своєї фірми. Ні, не придумував, а поетизував. Кожна жінка має якийсь свій улюблений олівець до уст — одна любить „Червону рожу“, друга „Коралевий сніг“, а третя не купує іншого флякону, як з надписом: „Тільки Ти“.

Жіль плавав у своєму царстві. Він видумував імена, компонував реклямові проспекти і всі цінили його у фірмі „Брати Новеллі“ як людину, що причинялася до розвитку підприємства. Жіль був романтиком. Він назвав останню свою перфуму „Ілюзією кохання“ і коли вона мала несподіваний успіх, побиваючи конкуренційний виріб, що звався „Орхідеї з 1001 ночі“, тоді Жіль дістав уперше окрему ґратифікацію.

Цей успіх завдячував Жіль одній жінці. Була це особа, що змальовувала всі вироби фірми незвичайно легкою рукою, надаючи їм вигляд усміхненого збиточника. Звалась Каміля Новеллі і була донькою шефа фірми. Вона була чарівна, кокетлива і вміла приємно розмовляти не тільки з Жілем, але і всіми іншими співробітниками фірми. Жіль закохався в Камілі. А що вона не любила од, то він придумував для неї пречудові назви для нових зразків мила та кольонської води. Небувалий успіх мав крем для лиць „Тільки для тебе“, далі „Королева мрій“ перфума за 136 франків. Пудер „Порошинка зір“ купували всі, хоч і були між ними колірі менше придатні для жіночої цери.

Жіль здобув собі таке становище, що ворожі фірми пробували прихилити його до себе. Він дістав навіть анонімові листи від ріжних дам, що закохались у поета, який творить перфуми. Вони вірили зовсім щиро, що крім назв, він творить теж хемічні сполуки.

Одного дня поглянула Каміля на Жіля уважливіше. Він сподобався їй своєю мрійливістю, своїм ідеалізмом. І коли він після першого поцілунку спитав Камілі, чи вона хоче стати його жінкою, вона відповідала так.

Старий Новеллі був сказаний три дні. Але після трьох днів згодився, щоб його кохана донька вийшла за його найкращого урядовця. У подружню подорож дав тесть своєму зятеві три нові есенції, до яких він мав підібрати відповідні назви.

Першу есенцію, воду з леванді, купували всі, хоч називалась вона досить банально „Перше велике кохання“. Кілька місяців пізніше охрестив Жіль новий виріб „Солодка жіночка“. Був це олівець до губ і фірма Новеллі мусіла ствердити, що назва була досить недотепна. Те саме було і з назвою на кольонську воду „Для мого чоловіка“. Коли після цього прийшла назва на новий сезон „Чарівна жіночка“ — невдача була повна.

Жіль був щасливий і задоволений. Те саме можна було сказати і про вироби, якими він надавав назву. Бракувало їм полиху тугу, нозвичайної таємничости, що приваблювала жіноцтво. Солідні зрівноважені назви, які так добре надаються не пасти до черевиків, для перфум зовсім непридатні. Тесть мав поважну розмову з зятем і зять обіцяв поправитись. Але його щастя було таке безжурне, що його уява не працювала, підлавлась лінощам.

Аж одного дня дістав він листа від Камілі: „Мій дорогий! Я поїхала з Леоном і приятельками до Еспанії. В останніх часах мені було дуже нудно. Ще не знаю, коли вернусь. Може скоро, а може зовсім ні. Не можу зрікатись моєї молодости і життя...“

Жіль був приголомшений. Так само як дея

Буджетова сесія сойму.

ВАРШАВА, П.А.Т. Після святочних ферій сойм відновив свої праці, до яких у теперішній сесії його покликали. Нарадами проводив віцемаршал Бирка. Перед денним порядком говорив референт буджету міністерства освіти пос. Похмарський. Він заявився за тим, щоб буджет міністерства освіти збільшити бодай на яких 10 міліонів.

Буджет президента реферував пос. Войцеховський. Сам президент зменшив свій буджет на 60 тис. зол., значить до суми 195 тис. зол. Буджет президента прийняли без змін.

Під політичним оглядом цікава була дискусія над буджетом сойму і сенату. Пос. Валевський говорив про конечність піднести авторитет теперішнього сойму. Парляментові і послам треба запевнити належний авторитет і на зовні. Видатки сойму передбачені на 3.273 тис. зол., у тому посольські дієти 2.489.417 зол. На репрезентацію призначено 31 тис. зол. У соймовому бюрі працює 44 урядовців і 90 нижчих функціонарів, їм виплачують 432.020 зол. річно. Видатки сенату дають квоту 1.486 тис., з того сенаторські дієти дають квоту 1,177.610 зол. На репрезентацію призначено 28 тис. У бюрах сенату працює 12 урядовців і 23 нижчих функціонарів, яких спільна винагорода виносить 135.480 зол.

Буджет президії ради міністрів преліміновано на 3.311 тис., з того на бюро президента випадає 1,182 тис., на Найвищий Адміністраційний Трибунал 904 тис., компетенційний трибунал 15 тис., фонд народ. культури 1.011 тис. та диспозиційний фонд премієра 200 тис. зол. У бюрі президії ради міністрів є 64 урядовців і 39 нижчих функціонарів, у Н. А. Т. є 39 суддів, 75 урядовців і 16 нижчих функціонарів.

Щодо П.АТ.-ої, то річний дохід брутто цього підприємства давав 6,348.255 зол., зиск нетто 79.880 зол. Дирекція ПАТ'ої пропонує до скарбу вплату квоти 60 тис. зол. ПАТ має 167 кореспондентів у краю, 13 постійних кореспондентів европейських і позаевропейських і 82 надзвичайних кореспондентів закордоном.

В дискусії говорив між ін. **пос. Володимир Целевич,** який підкреслив те, що у президії ради міністрів нема тепер ніодного урядовця українця. Водночас промовець домагається, щоб у комунікатах ПАТ'ої брали на увагу також прояви з українського життя.

В дальшій дискусії пос. Валевський домагався реформи пресового закону.

Врешті після коротких вияснень референта буджет президії ради міністрів прийняли. В суботу розглядатимуть буджет міністерства закордонних справ.

Курс мистецької емалії.

Не треба багато писати про те, яке значіння має сьогодні якесь нове фахове знання. На кожному кроці відчуваємо брак своїх фахівців, брак фахових шкіл чи підприємств — особливо таких, яких у краю нема і які змонополізовані в західній Европі.

У нас уже була згадка про те, що у Львові з 1. лютого відкривається мистецький курс емалії. Сьогодні подаємо докладніші інформації про завдання цього курсу і про те, що може дати цей курс та які будуть можливости для тих, що його покінчать.

На курсі будуть викладати техніку і способи праці в емалії. Що таке емаль, — всі знаємо, бо бачимо щодня багато речей вироблених способом емалії, від найпростіших — від домашнього начиння, аж до найскладніших — мистецьких технічно високовартісних творів. Вистарчає перейтися по вулиці кожного більшого міста, щоб переконатися, що вироби з емалі це дуже широка ділянка праці, що дає величезні можливости спеціяльно у нас, де всі ці вироби здебільша закордонного походження. Отже бачимо цигорниці, бранселети, жіночі торбинки, ціла маса жіночих прикрас до капелюхів, плащів чи взагалі жіночого одягу. Бачимо емаль у багатьох інших речах — у хрестах, у прикрасах евангелій, бачимо чаші — всякі додатки до радієвих і інших апаратів — відзнаки, цілі образи і т. д. — на що все є великий збут. Усе це є закордонного походження, бо брак своїх фахівців, брак своїх шкіл, де можна би було придбати знання для виробу цих речей.

Курс мистецької і декоративної емалії улаштовує Асоціяція Українських Мистців у Львові, спроваджуючи для цього визначного фахівця в цій ділянці, свого члена мистця Марію Дольницьку. Пані М. Дольницька від 20 років працює в Західній Европі і Америці та є одним із кращих, широко відомих спеціялістів в емалії.

Курс обійме всі дисципліни, що належать до праці над емалю. Рисунок, обріб металів, ряд теоретичних предметів і т. д.

На курс можуть вписуватися особи обох полів, особи обзнайомлені з рисунком і новики. Оплата на курсі 25 зол. місячно, та 10 зол. 50 сот. вписового. Особи, що закінчать повний курс дістануть свідоцтва, та всі учні возьмуть участь у спеціяльних виставах.

Вписи відбуваються щодня — Львів, Чарнецького 26. II. пов., в президії Асоціяції Незалежних Українських Мистців, від 2—3 год. пополудне, тел. 255-26. До подання долучити 2 фотогр. знимки і короткий життєпис.

Відозви й комунікати.

ГОСПОДИНСЬКА ШКОЛА ДЛЯ ДІВЧАТ У СТРИЮ.

Затяжна господарська кріза налягла своїм важким тягарем на всі майже верстви суспільности. Всеж таки значно більше відчуває цей тягар біднійша частина населення, як богатша. А що наш нарід майже в цілости селянський і складається у величезній більшості з убогих малоземельних селян, приходиться йому важче, як іншим народам, боротися з цією крізою та її наслідками. Протe він бореться, як лише може і вміє, бо є живий і хоче жити. Ця боротьба з крізою і нуждою проявляється передовсім у тому, що наш селянин у першу чергу старається змінити свій дотеперішній спосіб господарки та пристособити її до нових важких обставин. Ми є свідками, як наш селянин переходить з чисто збіжевої господарки (себто майже виключно управи збіжжа) на господарку мішану, в котрій поруч зменшену управу збіжжа звертає головну увагу на годівлю домашніх тварин (головно молочних коров, ріжних пород курей, безрог), збільшує управу городовини та промислових рослин (цукрових буряків, льону, конопель і т. д.) та присвячує більшу увагу садівництву й пасічництву.

Таку основну зміну господарки не легко перевести без відповідного знання. Тому бачимо, що наші селяни вимагають від наших господарських та кооперативних осередків удержування інжинірів-агрономів, котрих обовязком є давати селові фахову господарську пораду та взагалі вести в даній окрузі агрономічну роботу. Бачимо дальше, що, не зважаючи на крізу, наш селянин не жалує такого потрібного йому гроша, але передплачує фахові господарські часописи, купує ріжні повчальні книжки та використовує кожну нагоду, щоби взяти участь у ріжних господарських курсах і якнайбільше на них навчитися.

В цих змаганнях на шляху господарського поступу беруть, на жаль, участь майже виключно мужчини, підчас коли наші селянки і самі мало цікавляться цим поступом, і ніхто майже не турбується тим, щоб цей стан змінити. А чейже так не повинно бути! Наша народня поповідка каже, що жінка-господиня в сільському господарстві підпирає три угли в хаті, а господар лиш один. В цьому дуже багато правди, особливо тепер, коли переводиться ота зміна господарки. Чейже в годівельній господарці (годівлі молочної худоби, безрог, курей) та в управі городовини і деяких промислових рослин бере більшу участь господиня, як господар. Також уся домашня господарка, кухня, надзір над дітьми і їх виховання — це все ділянка праці жінки-господині. Тому дуже важною справою є дати відповідну господинську освіту селянкам.

Цю конечність вже давно зрозуміли інші культурні народи. Напр. у Чехах основано господинську школу у Кромерижі ще в 1884 р. Це була перша господинська школа не лише в Чехах, але взагалі в Европі. Сьогодні є таких шкіл у Чехах 53, а покінчило в них дотепер науку понад 30.000 сільських дівчат. Абсольвентки тих шкіл стали не лише добрими господинями, але й добрими матерями, що вміють як слід виховувати свої діти на гідних і корисних громадян своєї батьківщини.

Маючи вище сказане на увазі, рішили представники стрийських українських установ на своїй спільній нараді, що конечно є подбати про урухомлення такої господинської школи в Стрию. Цього вимагає не лише престіж нації, але є це життєва конечність, яку вже давно відчули і зрозуміли свідоміші одиниці зпоміж селян, що при ріжних нагодах ставили в цьому напрямі відповідні домагання.

На згаданій нараді дійшли її учасники до переконання, що наука в такій школі повинна тревати найменше один рік. Одначе покищо трудно урухомити однорічну школу. Тому рішено улаштувати в 1936 р. **тримісячний господинський курс у Стрию.**

На цьому курсі мають учениці-сільські дівчата навчитися всього того, що повинні знати як майбутні господині і матері. Програма навчання опрацьована на основі заграничних зразків з увагою до наших особливих обставин. Курс буде тревати **від 1. лютого до 30. квітня 1936 р.** На курс приймуть кандидаток, що покінчили народню школу і 16 літ життя. Кошти удержання на курсі будуть уміркoвані, так, що навіть малоземельні господарі-батьки зможуть вислати своїх доньок на цей курс. Інтересованим вишлють на домагання проспект, з котрого довідаються точніше про умовини прийняття на курс. Число учасниць курсу буде обмежене (найбільше 20 кандидаток.

Зголошення на курс треба прислати найдальше до **20. січня 1936 р.** на адресу: Ольга Бачинська, Маслосоюз, Стрий, Шевченка 5.

Було б бажано, щоб цією справою зацікавилися Всч. Отці Пароохи, управи наших кооператив, виділи читалень „Просвіти", кружків „Сільського Господаря", „Рідної Школи", „Союзу Українок" та інших установ і подбали, щоби з кожного села вписалася на цей курс хоч одна учениця.

ВИДІЛ ФІЛІЇ Т. О. В. М. У РАВІ РУСЬКІЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Подаємо до відома українського громадянства, що предложений Воєвідському Урядові у Львові проект будови памятника полеглим у Раві Руській вже затверджений і з весною відомий артист-різьбар Сергій Литвиненко зі Львова розпічне його будову. Будова памятника коштуватиме 4.500 зол. і буде покінчена найпізніше до кінця червня 1936.

Тому, що Т-во не має потрібних засобів, прохаємо українське громадянство складати на будову свої жертви. Зокрема апелюємо до тих, що звязані з історією визвольних змагань взагалі й равського повіту зокрема, прийти нам з поміччю.

Зауважуємо, що ті Вп. Громадяни й Установи, які зложать на будову памятника квоту 25 зол., будуть іменовані фундаторами памятника, а ті, що зложать по 10 зол., будуть іменовані почесними членами комітету будови памятника. Фундатори відзначені будуть почесними грамотами, почесні члени відповідними жетонами.

Жертви прохаємо пересилати на адресу: Українбанк „Віра" у Раві Руській, вул. Міцкевича 12, 1. із зазначенням: На будову памятника.

При цій нагоді складаємо щиру подяку Вп. інж. Володимирові Кулієвичеві у Празі за присилку 21.65 зол. на будову памятника.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ Т-ВА ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ У РАВІ РУСЬКІЙ:

Інж. Василь Терпелюк. Степан Совик.

Українські часописи в краю і за кордоном прохаємо цей комунікат передрукувати.

раніше був щасливий, так тепер був нещасливий. Кілька днів не ходив до фабрики. Коли зважився туди ввійти зараз при вході вийшов йому назустріч хемік з якимсь новим виробом, з якого йшов запах диких рож. Жіль назвав його „Прощальний привіт".

Старий Новеллі був у розпуці, як можна назвати перфуму так мелянхолійно. Те саме сказав він про другу назву на кольонську воду „Останній спогад". А всеж паризькі жінки купували масово два нові флякони.

Терпіння Жіля переходило поволі в тугу. Туга була основним мотивом нових виробів фірми Новеллі. Туш на брови називався „Солодка омана", вода на волосся „Далека тута". Новеллі ходив задоволений, майже щасливий.

Одного дня Каміля вернулась додому — погідна, якби нічого не змінилось. Вона обняла Жіля і сказала йому ніжно, що тужила за ним і тільки його одного кохає.

Батько покликав доньку до себе:

— Ти зааранжувала цілу справу чудово, моя дитинко. Треба було його трохи оживити, розбурхати, щоб він знову вернувся до поезії. Але мене хвилює тепер одна думка: він знову буде щасливий з тобою і знову не схоче працювати, не матиме ніякої фантазії. Як ти уявляєш собі нашу будучину?

Каміля всміхнулася. Вона покропила собі волосся „Останнім спогадом", потягла брови „Солодкою оманою" і сказала:

— Я приїхала, таточку, у відповідну хвилину. Пізніше він може був би вже відвик від мене... Забув. А, щоб він трохи терпів і тужив, то я вже за це подбаю.

Перекл. В. К.

НОВИНКИ.

— **Маланчин вечір відложений.** Т-во Українська Захоронка і Карп. Лещ. Клюб порішили із-незалежних причин відложити заповіджений вечір. Про час і місце новорічних вечерниць подасть комітет в найближчому часі.

— **Порядок Богослужень** в архикатедральній церкві св. Юра на Новий Рік і в Празник Богоявлення Господнього. 13 січня — Навечеріє Нов. Року: год. ½6 веч. Вечірня з Литією. Проповідь. Благословення Найсв. Тайнами. 14. січня — Новий Рік: Порядок як звичайно в Свята. 17. січня — пятниця: Читані Служби Божі в год. 6, 7, 8, год. 9 р. Царські Часи. 18. січня — Навечеріє Богоявлення: год. 6 р. читана Служба Божа і Утреня; год. 10 р. Співана Служба Божа св. Івана Золотоустого — опісля Вечірня і Водосвятіє. 19 січня — Празник Богоявлення: год. ½6 р. Повечеріє Вел. з Литією; год. 6 р. Служба Божа і проповідь. Опісля читані Служби Божі до год. 9, коли то вийде процесіональний похід до ринку на Водосвятіє. По повороті з ринку — в год. 12 поп. Читана Служба Божа; год. 4 поп. Вечірня і Коляди.

— **Альбом УСС,** що стрінувся з загальним признанням, вийде вкоротці другим повторенним накладом. Бажанням редакції доповнити його світлинами учасників подій. Тому звертаємося до всіх б. УСС, їх рідні або знайомих, присилати особисті світлини з докладним поданням дат (імя і прізвище, рік і місце уродження, дата военої служби, перебуті бої, військовий степень, ранення, смерть). Світлини пересилати до 30 січня ц. р. на адресу: В-во „Червона Калина", Львів, вул. Зіморовича ч. 12, почт. скр. ч. 43 (з зазначенням „для Альбому УСС"). Світлинами пошириться кінцевий ілюстраційний додаток пропамятної книги УСС від стор. 159, так що власники Альбому першого накладу зможуть одержати додаткові сторінки за малою оплатою. Просимо спішити з присилкою світлин! — **В-во „Червона Калина".**

— **З радія.** Львівська радіостація передає у вівторок 14. січня в год. 10.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові, а в год. 19.00 відчит Анат. Курдидика п. з. „Новий Рік у віруваннях українського народу".

— **Межимістові телефонічні розмови.** Міністерство почт і телеграфів завело з днем 1 ц. м. полекшу в оплатах за межимістові розмови на віддаль понад 25 км. За кожну дальшу мінуту розмови понад 3 мінути платиться тепер третину цілої оплати а не, як досі, цілу оплату за три мінути.

— **У справі обнижки чесного** у вищих школах відбулися в міністерстві освіти наради спеціяльної комісії ректорів. Комісія предложила міністрові освіти обчислення 13 вищих шкіл щодо можливости зменшення впливів з академічних оплат у висоті 10—15 прц. Рішення міністра освіти про нову табелю оплат западе в найближчих днях. Правдоподібно воно не буде обовязувати взад, отже не буде торкатись першої рати, якої платність минає в січні ц. р.

— **Мусять здати іспит** У вселюдних школах учили досі абсольвенти університетів з дипльомами магістрів, що не мали державного педагогічного іспиту. У шкільному році 1936/37 магістри не дістануть дозволу вчити у вселюдних школах, оскільки не здадуть педагогічних іспитів. Всі інтересовані особи дістали наказ виказатися цим іспитом.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім дні впали такі виграні держ. кляс. льотерії: 20.000 зол. на ч. 123745 130615, 5.000 зол. на ч. 48323 67734 90460 97882 103004 187443, 2.000 зол. на ч. 8387 24934 25797 30773 38068 40317 45770 66881 68857 69132 78358 78718 82855 85371 87230 88462 104314 112984 125943 141114 149661 149225 153866 179619 188443, 1.000 зол. на ч.: 5071 15735 19696 33849 35002 59122 61671 61947 62199 80182 80988 93118 108170 109163 122428 126163 126273 127292 129134 133845 145886 154023 165605 166437 169106 170377 174628 175076 188997.

— **Цьогорічний січень буде записаний в історії метеорольогії як велика рідкість.** З різних сторін краю повідомляють про теплу весняну погоду, якої в цій порі не памятають найстарші люди. На Підкарпатті температура доходить до 12 ст. Цельзія. На левадах зазеленіла трава, зацвили перші весняні квіти. На корчах бозу в Самбірщині і деяких овочевих деревах появилися пупянки. В інших сторонах почали вже літати мотилі. Нема сумніву, що цей вибрик природи скорше чи пізніше скінчиться та що будемо ще мати зиму. В північній Европі зазначився вже значний спадок температури, а в західних краях виступили сильні бурі. Якщо теперішня погода потревалаб довше і ростинність почала розвиватись, то майбутні морози можуть наробити в садах і озиминах великої шкоди.

— **Львівська хроніка.** Трибунал присяжних судів у Львові засудив 28-літнього Миколу Кудзя з Борової Гори пов. Любачів на 5 літ вязниці за вбивство тестя Миколи Качала. — В готелі „Сіті" при вул. Сикстуській застрілився 51-літний Макс Ференц, емер. урядовець із Станиславова, напившись наперед денатурату.

— **Великі касові зловживання** викрито в перемиському магістраті. Арештовано касента Людвика Кабалу, що спроневірив більшу грошеву суму, маніпулюючи неправильно т. зв. убоєвими асигнатами. Кабала старається звалити вину на інших урядовців магістрату.

— **Самогубство душогуба.** У Винятинцях пов. Заліщики кількох людців напало на Франца Венгжина і побили його тяжко, так що треба було відставити його до повітового шпиталю, де він досі не прийшов до памяти. Поліція арештувала всіх учасників нападу з виїмком одного, Франца Сосновського, який сховався. Коли поліція попала й на його сліди, Сосновський застрілив свою наречену Каролину Гарапяк, після чого відобрав собі життя.

— **Арештували театрального інтенданта.** У Варшаві арештували інтенданта міського театру Витолда Ланевського, якого після несподіваної контролі його господарки передано слідчій владі. Викрито різні зловживання на шкоду міста, суспільної обезпечальні і т. п. З огляду на слідство ближчі подробиці афери держать у тайні.

— **Злодії значили вагони.** Виленський апеляційний суд розглядав справу голосної залізничої крадіжі на лінії Варшава-Барановичі-Берестя. Шайка складалася з 11 залізничників. Вони означували вагони, в яких находилися вартісні товари, словом „так", а вагони без цінних предметів словом „ні". По дорозі спільники отвирали значені вагони й ограблювали. Провідниками шайки були мешканці Берестя, Гадомський і Борухів. Суд затвердив присуд першої інстанції.

— **З чеської статистики.** В цілій Чехословаччині є кругло 300 середніх шкіл, себто гімназій усіх типів і шкіл реальних (без учительських семинарій і фахових шкіл). — Усіх кінотеатрів має Чехословаччина 1.987. З того в самій Чехії 1.191, у Моравії-Шлеську 597, у Словаччині 184, на Закарпатті 15 кін. Місто Прага має 103 кіна. Власниками кінових підприємств є: сокільські товариства (888), громадські управи (214), товариства інвалідів (123), інші товариства (532), приватні особи (167). — Активних копунів (футболістів) має тепер Чехословаччина 110.000. — З кінцем 1935-го року мала Прага 960.000 мешканців. Домів у Празі є 37.000, дозорців кругло 30.000. Значить: кожний 35-ий мешканець чеської столиці є дозорцем.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„Пора дощів".

Нині 11. січня. Сама середина, саме ядро зими. Ось-ось і Йордан зі споминами трiскучого морозу, скреготу снігу і білої пари з уст.

Дивлюся на світ Божий і не пізнаю його...

Об шиби дзвонить дощ, на вулиці світиться калабані, а теплий вітер віддертим кусеем афіші. Не кожухи, а ґумові плащі, не наушники, а парасолі, носи як червоні, то не з холоду, а з катару.

Тіка цього року зима абісинська.

На розі, коло „Народньої Гостинниці" продавець горячих каштанів звинув інтерес і перейшов на диньки та зерната з соняшників.

— Най чорт бере таку зиму! — казав до мене вчора. — Кому треба горячих каштанів, як кожному в пальті за горячо.

— А диньки купують?

— То скорше. Іде фацет з панною до парку — купить, іде тато з дітьми на прохід — також. Таньше від цукорків і довша забава.

Склепи з футрами стоять посоловілі, немевш від своїх власників. Дехто з них аж до самого Ленінграду їздив, сибірської всячини понавозив, реклямувався, виставу робив, є зима — ані руш. Неодна пані думала собі: „Большевицькі футра, ах!" і вже обмірковувала, якто вона одного дня змерзне, почне кашляти і тоді: „Чоловіче, без футра я весни не побачу!"... Тепер виходить, що й без зимового плаща обійдеться.

— Нещастя, пане! — оскаржився власник складу футер. — В таку зиму треба вважати, щоб молі не замножились.

По хатах, де не прийти — всюди тепло.

— Чи пані вже палять?

— Перепалюю трохи, бо воздух вохкий.

— А я ще ні. Наша хата і тепла і суха. Пощо!

На моїй вулиці власник складу з опалом уже два рази накладав на себе руку. Врешті вспокоївся, зрезиґнував зі штучної смерти і почав при кінці грудня ставити камяницю.

— Побачите, що ще за тепла скінчу.

— А все таки грошики якісь знайшлися — докоряв я.

— Останні резерви з благословенного 1928. року. Ото, пане, був рік... Двацять, трицять, трицятьпять ступнів. Люди палили а палили. А нині?!...

— Не бійтеся і нині палять. От я, наприклад, тому два дні я спалив цілий стіс листів.

— Жартуйте здорові — і пішов доглядати робітників на будові.

Мисливі ходить як чорні хмари. На засіданнях „Тура" тільки зідхання і нарікання.

— Много стріч! — витаю одного мисливським привітом.

— Много стріч... Та з ким? Та в чим? Вигнала мене лиха мара минулої суботи в поле. На кожнім чоботі десять кіля болота, а заяць обтеленаний, що не знати, що з ним робити. Забив я два. Одного подарував хлопцеві з матінки, а другого привіз до дому. Потім жінка прала і наплечник і заяця.

Перед святами ціла пачка моїх знакомих лещетарів вибралася до Славська. Намовляли й мене (маю під ліжком від трьох літ лещети!), але я викрутився.

— Снігу нема!

— Нема, але буде. На наші свята?! В наших горах?!...

І поїхали.

А за три дні прислали мені привіт з прогульки і дописку: „Сухою ногою 7. січня на Ільві".

Чиж можна дивуватися, що така зима створює спеціяльний настрій, спеціяльний психічний стан?! Перевернулось усе до гори коренем у природі, то й життя не може плисти як плило. Дехто спалює мости за собою, дехто гріє вуха... своєму сусідові, дехто хухає на тепле.

А все таки є багато, що благословлять европейську „пору дощів".

З розмови двох молодих, блідих людей:

— Богу дякувати, друже, що зими ще не було. А то булиб у тих мурах заковзали здається...

А двох жінок у лахмітті:

— Цього року діти зими не знають. Цілий день на хаті, не в ліжку.

Чим супроти цього журба невдоволених?!...

Галактіон Чіпка.

— **Болгарська королева Джованна**, що є донькою італійського короля, прислала до Риму як власну жертву для державного скарбу 445 грамів золота і 9.365 грамів срібла. Це золото і срібло походить з дарів, які вона одержала від італійських земляків у вінчальному дарі.

— **Найбільший тунель на світі** пробили перед кількома днями в Сан Бернардіно (Каліфорнія). Це тунель водотяговий, що має провести воду ріки Кольорадо до південної Каліфорнії. Американські інжинієри доконали цим ділом неабиякої штуки. Тунель довгий на 29 км., отже не має рівного собі на світі. Для порівнання слід пригадати, що найдовший досі залізничий тунель крізь гору Сімпльон у Швайцарії є 19 км. завдовшки, крізь гору Готарда 14 км. і Монт-Сені 12. Дальші роботи над велитенською будівлею в Каліфорнії потревають до літа ц. р.

— **Ріжні вістки.** Шведський пароплав „Суматра" місткости 5 тисяч тон запалився в часі бурі на повному морі. З допомогою вислано з порту два ратункові кораблі. — У кредитовій касі жандармів у Празі викрито спроневірення на два міліони корон. — В Голівуді оголошено розвід фільмової артистки Мері Пікфорд з Даглясом Фербенксом. Розведена артистка має вийти замуж за Буді Роджерса. — Лікарське бюро в Люрді занотувало 88 вилічень, з яких 14 признано чудесними. — Підчас пробного лету італійського літака „Бреда" біля Міляна норвеський летун Гольм упав з висоти 1.200 метрів і тяжко потовкся. Раненому відтяли ногу.

— **Трійнята, четвернята, пятернята.** Донедавна Канада була одинока країна, що мала пятернята, а саме пять дівчаток Діон, яким минуло по півтора року. На Різдво в містечку Матагальпа, в Нікарагві, Тімотея Лайнес привела на світ пятернята: троє дівчат і двох хлопців. Показалося, що в Бомонт, Тексас, Филип Перріковн, має четвернята, чотирьох хлопців, що мають по 6 років. Дальше в Ленсінг, Мишиген, Карл Морлок має четвернята, чотири дівчатка, що мають по 5 років. В додатку в Клівленді, Огайо, Тиллі Рупрехт привела на світ на Різдво, трійнята, трьох хлопців.

— **На совітській Україні живуть ще австрійські бранці.** Чеські газети повідомляють, що один столяр зпід Оломуцу, Вільгельм Заплеталь, якого смерть на російському фронті стверджено урядово, прислав недавно із совітської України лист до свого шефа. В листі Заплеталь оправдується, чому так довго не давав про себе знаку життя. Діставшись в російський полон, пережив революцію і живе тепер на Україні серед досить можливих умовин. Дальше вичисляє прізвища інших чехів, що живуть у Совітах, хоча дома думають про них, що вони впали на фронті. З ріжних причин вони не хотять вертатись до рідного краю. З приводу цього листу счеркнули прізвище Заплеталя і вичислених ним товаришів із таблиці, яку в честь поляглих поставили в його селі.

— **Велика нагода для власників відбірників Філіпса.** Багатотисячна маса радіоматорів, що мають відбірники Філіпса, повитала з великим вдоволенням відомість про зорганізований польськими заведеннями Філіпса „Конкурс Філіпс Радіо". Умовини учасництва в тім конкурсі є дуже легкі, бо не вимагають розвязки ніяких „конкурсових загадок", ні займатись продажю радіоапаратів. Учасник конкурсу має завдання демонструючи відбірник Філіпса своїм знайомим причинитись якнайбільше до популяризації радіофонії в Польщі. Для признання нагороди буде міродайна окільність ефективно проданих відбірників особам, яких прізвища й адреси подадуть учасники секретаріятові конкурсу на спеціяльних зголошенєвих картках. Ближчі інформації і відповідні карти зголошень можна дістати в кожнім більшім радієвім складі. За найліпші вислідки визначено цінні нагороди, між якими фігурують 4 новочасні самоходи „Польський Фіят". Конкурс триває до кінця березня і кожний місяць становить окрему цілість.

Дивогляди.

МОРОЗИВО НА ПІВНІЧНІМ БІГУНІ

Одне данське підприємство рішило вибудувати в Гренляндії кілька фабрик морозива. Думку цю піддав один промисловець, що улітку побував у цій країні ледів і дав уперше її мешканцям попробувати лакомщину, якою ми насолоджуємось у спеку. Ескімоси попробувавши морозива, були захоплені ним і їли щодня кілька порцій нової страви. Данські підприємці не матимуть бодай клопоту з одним: леду їм не забракне.

МАЙНО ЗА ОДНОГО КАНАРКА.

У французькому місті Ліму одній старшій французженці втік цими днями канарок із клітки. Вона не має рідні і канарок заступав її товариство. Вона пробувала з розпуки наложити на себе руку, але її відратували. Тепер призначила вона нагороду 10.000 фр. для того, хто найде її канарка. Це ціле її майно. Деякі пропонували їй ріжних канарків, але вона хоче тільки свого, що має малу червону обручку на лівій нозі. Якби хтось з наших читачів зловив такого канарка, то просимо його передати до нашої редакції, щоб ми могли поділитись нагородою наполовину.

РЕКОРД БЕЗСОННОСТИ.

Професор університету з Шікаго Андреас Фішер побив рекорд свідомої безсонности: 135 годин не клався спати, ввесь час читаючи, пишучи і розмовляючи. При цьому записував стан свого організму, щоб дати матеріял до дослідів учених.

✝ Посмертні згадки.

ЗАМІСТЬ ГРУДКИ ЗЕМЛІ НА МОГИЛУ БЛ. П. О. АНДРІЯ ГАВРИЩАКА.

При кінці світової війни у пропамятну осінь 1918. року Покійний приїхав до Борщович, ще в однострою військового капеляна на парохію. Передтим був 12 літ у св. Юра. Село було знищене воєнною хуртовиною. Населення, головно мужчини, що вертали з війни, здеморалізоване. Треба було великої витревалости і завзяття, щоб поставити його „на ноги". Та це не злякало Покійника — він зумів своїм авторитетом, доброю радою, а як треба було, то й публичним напятнуванням оздоровити погані відносини в селі, наражуючись часто на докори влади. В 1922. р., коли проголосили бойкот виборів до польського сойму, його арештували за те, що накликав громадян до послуху українському політичному проводові. Вийшовши з вязниці, далі працював над освідомленням села. У 1925. р. з його ініціятиви повстає кружок „Рідної Школи", рік пізніше відновляє читальню „Просвіти", що з вибухом війни завмерла і засновує для молоді руханкове т-во „Сокіл". Але й це його не вдоволило, тому вже в 1927. р. дає почин до заснування кооперативи „Надія", де вибрали його головою Надзірної Ради. Розуміючи, яку велику вагу має для організованого життя власна хата, відступає, за дозволом консисторії з ерекціонального ґрунту площу під будову дому, якого основи посвячує ще тогож року. З кінцем 1928. року переноситься до Устя Зеленого, але духом „я з вами" — писав нераз до Борщович. І коли „Сокіл" в Борщовичах улаштував окружне сокільське свято з посвяченям хреста на стрілецькій могилі, Покійний приїздить з Устя, щоб гарячим словом заохотити до витревалости в дальшій праці, яку Він започаткував. І коли 28. грудня м. р. громадяни Борщович довідалися про передвчасну смерть свого „духовного батька", то не одному закрутились сльози в очах. В неділю 29. м. м. відправив о. Ощипко панахиду, в якій взяло участь все громадянство Борщович; в суботу перед Різдвяними Святами о. Ощипко відправив теж Службу Божу за упокій душі покійного о. Гаврищака.

Тих кілька щирих слів хай буде подякою за його велику працю над освідомленням нашого села. Земля Йому пером! *Борщовичани.*

Дописи.

ЩИРЕЦЬ Б. ЛЬВОВА.

Свято „Просвіти" і книжки. В неділю 29. 12. м. р. відсвяткувала чит. „Просвіти" у Щирці-Острові свято книжки у власній новозбудованій домівці. Свято зачалося в год. 4. пополудні просвітянським гимном, що його відспівав місцевий хор. З черги д-р Петро Хрептовський, голова читальні, відкрив свято короткою промовою. Промова, незвичайно основно опрацьована, застосована до місцевого громадського життя та виголошена з ораторським талантом, зробила дуже велике враження на всіх учасників свята. О. декан Володимир Семків, парох Щирця, у довшім, дуже основнім рефераті говорив про історію та значіння друкованого слова. Реферат був гарний, тільки трохи за довгий. Спеціяльну увагу присвятив о. декан у свому рефераті добрій та лихій книжці, як також справі поширення місцевої читальняної бібліотеки. Дві деклямації: маленької Евгенії Вібланої-Провасної і Теодора Глуховецького були виконані дуже добре й викликали бурхливі оплески. У програму свята входило ще кілька виступів хору, що співав, дуже гарно народні пісні. Хористи виступали у народніх строях. Про вагу освіти та значіння Т-ва „Просвіта" говорив делегат Філії п. Е. Лазор. Під кінець свята місцевий аматорський гурток відіграв картину Ю. Шкрумеляка „Ой та Просвіта". Національним гимном і ще одною промовою алв. д-ра Хрептовського закінчилося свято. Слід підкреслити, що ці дві дуже важливі ділянки просвітянської праці: хор та аматорський гурток стоять у Щирці на належній висоті. Диригент хору Лев Колодій і режисер Теодор Микитка вклали, як ми бачили з продукцій, дуже багато праці. І хор і аматори, між якими деякі мають небудьний талант, заслуговують на найвищу похвалу. Доволі неприємно вражало хіба те, що на святі було тільки кількох інтелігентів, яких, думаємо, у Щирці доволі багато. Ч.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори членів Т-ва „Бурса ім. св. о. Николая" відбулися 24. грудня м. р. при участи 21 членів. Це Товариство істнує від 1888 р. За 47 літ праці виховало воно тисячі питомців. Це безперечно одна з найважніших і найбільше заслужених станиць національного виховання нашої молоді, що поруч Українського Інституту для дівчат була завжди гордощами нашого міста. В минулім році вдержувало Товариство 127 хлопців у двох величавих будинках, положених при вул. Баштовій у найздоровішій частині Перемишля. На цей рік принято до обох бурс 164 хлопців, у тому 148 з гімназії і 16 з народніх шкіл. Всі питомці діставали однаковий харч і були під спільною управою. З друкованого звідомлення видно, що управа й настоятелі стараються виховати нашу молодь на найкращих громадян своєї церкви й народу, піднести всі її культурні, духові й умові сили, підготовити її господарчо й розвинути фізично. Всеж таки з дискусії членів і пояснень управи виходило, що серед молодих настоятелів слід би було дати одного старшого педагога-безженного, навіть емерита, що досвідом і знанням покермував би декотрими впертішими учнями. Не зашкодило би теж „модернізувати" фізичну культуру питомців і дати вихованкам більше змоги і нагоди до спортів та змагів, при чому слід виробляти сильні характери, особовість і волю. Наглядним доказом помочі Товариства для бідних батьків дітей є те, що на 127 хлопців 30 платили нижче 30 зол. місячно, а 14 було принятих безплатно. А цеж одна третина. При звідомленні про майно Товариства не вистане подати загально, що власністю його є три необтяжені реальности; слід подати вартість тих реальностей і способи амортизації. Членів має Товариство 57, а це рішуче за мало. Ще дивніше те, що батьки вихованців не є членами Товариства. Тому то новий виділ мусить повести пропаґандну кампанію за кількакратним збільшенням числа членів. Членська вкладка (на рік усього 3 зол.) не сміє бути перепоною вступати в члени. Дискусія над звідомленням виділу тягнулася три години, дала дуже багато вказівок і дезидератів до нового виділу й закінчилася ухваленням вніску з внесеням контрольної комісії абсолюторії уступившому виділові. При виборі нового виділу забезпечено вплив на ведення рел.-нац. виховання в обох бурсах найповажнішим педагогам в особах голови о. д-ра Решетила Романа, заст. голови дир. Шаха Степана, секретаря Зубрея Михайла, членів о. проф. Голинського Петра, проф. Дублянищі Романа, д-ра Грицака Евгена й інших найповажніших громадян, що цікавляться й розуміють завдання виховних наших установ. Склад нового виділу дає найпевнішу запоруку, що Товариство піде дальше шляхом і слідами найкращих рел.-нац. виховних зразків у минулому й поведе цю дорогу й цінну нашу установу до найкращого розвитку в хосен молоді, за славу церкві й народові. о. й.

СТАНИСЛАВІВ.

Повітове свято „Просвіти" в честь Митр. Шептицького. Доцінюючи величезні заслуги Митр. Шептицького на всіх ділянках нашого життя, влаштувала філія „Просвіти" повітове свято в честь Митр. Шептицького. Почалось воно Службою Божою (співаною) в каплиці оо. Редемптористів в год. 10.30, підчас якої виголосив прегарну проповідь о. Величковський. У своїй проповіді змалював о. В. всесторонньо величню постать Ювилята, зясував прикмети правдивої просвіти й загрів усі верстви до національної єдности під прапором Церкви. Людей на богослуженні було дуже багато. Після богослуження відбулася в год. 14. в салі „Сокола" святочна академія, на яку прибуло, не зважаючи на погану погоду, досить численно селянство, як також інтелігенція. Саля і сцена були прибрані так само, як на попер. святі в честь Митр. Шептицького. Могутнє враження робив особливо триметровий портрет Ювилята, твір артистамаляра М. Зорія. На програму академії зложились: 1) інсценізація-картина чолобитні дітей і всіх верстов громадянства (артистів, студентів, представників інтелігенції, селян, ремісників, купців, робітників і т. д.). Представник кожної групи складав подяку й поклін перед портретом Митрополита; 2) „Кантата" Степенка — відспівав муж. хор „Луцька" з форт. (При форт. проф. І.Ліськевич-Снігуровичева); 3) Промова д-ра О. Чорнейка, в якій промовець представив всесторонньо величні заслуги Ювилята для народу; 4) Сольоспів п. Л. Кратицької (при форт. п. М. Тимківна); 5) „Прозьба і Гакові" — декл. п. С. Бриндзея; 6) „Господи, силою Твоєю" Бортнянського — відспівав „Станисл. Боян". 7) Картина, в якій п. Пуйда, член амат. гуртка філії „Просвіти", представляючи Митр. Шептицького, виголосив до зібраного громадянства промову, в якій висказав і високі погляди й думки нашого Архипастиря, які так між

адвокатський аплікант і просвітний організатор у Бірчі. Референт висував у першій мірі ролю „Просвіти" в українському житті взагалі, обговорив завдання та методи праці цієї найважнішої в освітній організації клітини, якою є читальня, що бере безпосередню живу участь у творенні духових сил села, та є вогнищем, з якого наше селянство має безпосередньо черпати потрібне йому знання і виховання. Підкреслив високу гідність проводу читальні його права і обовязки, який безпосередньо керує перевихованням населення своєї місцевости. Зокрема вказав на необхідність обєднання в рядах читалень і Матірного Т-ва „Просвіта" громадянства понище 14 літ, на поширення доброї книжки, яка вирізьбить у души людини тревалі цінности, поширить здорові ідеї. Вкінці заохотив до будови власних домів, упорядкування читальняних фондів, читальняного діловодства та вплвав до планової і систематичної праці по читальнях. Над порушеними прелегентом справами розвинулася жива дискусія, після якої принято такі резолюції: I) Читальняні проводи поведуть сильну акцію за обєднанням в читальнях українського громадянства понад 14 літ та приєднанням у найкоротшому часі до Матірного Т-ва „Просвіта" у Львові що найменше 15 членів у кожному селі. II) Признаючи велику ролю книжки у житті читалень читальні подбають про добре вивінування бібліотеки і совісних бібліотекарів. III) Вважаючи неграмотність великою перешкодою у перевихованні загалу, читальняні проводи обовязані зорганізувати в найкоротшому часі курси для неграмотних. IV). Читальняні проводи поведуть по читальнях планову і систематичну освітну працю і зорганізують планове та систематичне голосне читання. V) Читальняні проводи упорядкують в найкоротшому часі ціле читальняне діловодство. Вкінці голова д-р М. Ільницький заохотив читальняні проводи до витревалости та послідовности в своїй праці. Відспіванням національного гимну закінчилась ця перша спільна просвітянська нарада Бірчанщини.

СТАНИСЛАВІВ.

Вистава „Місс Гобс". У короткому часі по „Казці старого млина" виставила драм. сценка при філії „Просвіти" чергову пєсу, якою була комедія на 4 дії „Місс Гобс". Вистава пройшла з повним моральним успіхом. На чоло виконавців вибились Л. Каратницька (Місс Гобс) Т. Лісьkевич (Уолф Кінгсрл), які створили дуже добрі типи від 1. до 4. дії. Гра тих двох мусіла задоволити кожного, часом забували ми, що це не професійні актори, а лиш аматори. Побіч того дуету добре вийшла Мойсюківна (Місс Ферай), яка може занадто грає руками, але кладемо це на рахунок дебютантського виступу. Дуже добре вийшла Понашівна (Чарла). Гриньківна (Місс Ебей) і Лисиківна (Бессі) на місці, хоч перша не зовсім добре віддала тип тітки, що „з фаху" займається „лагодженням" родинних колотнеч, а друга, здається, не чулася добре в тій ролі. Сворек (Персівал Кінгсрл), хоч ролю зрозумів, то всетаки типу англійця не дав. Стеткевич (Джордж Джесоп) і Захарчук (капітан) зовсім слабі. Декорації арт. М. Зорія добрі, а каюта в 3. дії робила дуже гарне враження. Публики з незнаних причин дуже мало. Громадянство повинно хібаб зрозуміти, що коли „Просвіта" заложила постійну драм. сценку, то воно повинно прийти їй з поміччю, тимбільше, коли видає гроші не лише тому, що „випадає", але коли та „Просвіта" дає в заміну громадянству виставу, з якої можна бути зовсім задоволеним. Маємо надію, що до чергової вистави поставиться громадянство прихильніше.

Б. Л.

Спорт.

ВСТУПАЙТЕ У ЧЛЕНИ К. Л. К.!

Довго очікувана зима нарешті прийшла. Чи білий сніг, що грубою верствою вкриє наш край і чарівним, срібним серпанком сповие зелену фою карпатських смерек, застане вас за печею, чи при перегляді лещетарського виряду? Виберете сидження в хаті серед побоювань перед перестудою, чи рішитесь подбати про своє здоровля, про загартування тіла, скріплення мязів, відсвіження легенів, про добре травлення шлунка і про рівновагу Вашого духа? Якщо признаєте, що тільки рух є життям і не захочете прогайнувати радісних можливостей зими — вступіть негайно у члени Карпатського Лещетарського Клюбу і заложіть у вашій місцевости філію Карпатського Лещетарського Клюбу. Інформації подає секретар К. Л. К. Зеновій Гнатейко, Львів, Бартоша Гловацького 23.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Когут-Б. Котецький: **ІЛЮСТРОВАНИЙ ПРОВІДНИК ПО ЛЬВОВІ.** Накладом Т-ва „Рідна Школа". Львів 1936. Стор. 48, формат 8°. В тексті 20 світлин Бориса Б. д-ра Дмоховського Ст., Моха О. і Щурата Ст.

Силвестер Саламон: НАШИМ ДЗЕЦОМ. Загреб. 1936. Стор. 16, ф. 8°

Володимир Лисовський: ГЕНЕРАЛ ТАРНАВСЬКИЙ. Репортаж. Видавнича Кооператива „Червона Калина", Львів, 1936. Сторін 192 + 8 сторін знимок. ф. 16°. Обгортка роботи В. Лисовського.

ТАЙНА ХЛОПЯТИ, (за М. П. переповів о. Тим. Ч.С. В. В.). Вінєта й ілюстрації Якова Гніздовського. Львів 1935. Накладом В-ва „Наш Приятель". Стор. 76, ф. 8°.

UKRAINE IN KARTEN UND DIAGRAMMEN. Berlin 1936. Ст. 20, 8°. (Видано з приводу вистави демографічно господарських карт і діграм у Берліні від 14. до 19. січня 1936, улаштованої Географічним Інститутом Берлінського Університету й Українським Наук. Інститутом у Берліні).

ЖУРНАЛИ:

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС Львів, неділя 19. січня 1936. Р. XVI. Ч. 3.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Місячник. Журнал Українського Фотографічного Т-ва у Львові та його філій. Рік IV., ч. 1 (26) за січень 1936. Зміст: Слово до читачів про великий конкурс „Світла й тіни" на 1936 р. — Наша Батьківщина в світлині. — М. Д.: Як дібрати папір відповідний до негативу? — С. К.: Як робити знимки в ночі? — А Войтович: Зимові і спортові знимки. — М. Голубець: Найближчі завдання краєзнавства. — Наші ілюстрації. — М. З.: Критичний куток. — Новини фотопромислу. — З вистав і конкурсів.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича.

ПІДГАЙЦІ:
19. І. „Отаман Пюня".
20. І. „Гори говорять".
З Підгайців іде театр до Бережан.

Великий Міський Театр.

Неділя, 19. І. год. 3. попол., ціни від 50—2.50 „Пасторалка"; год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара".

Понеділок, 20. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Варвара" вистава продана.

Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 6 Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю".

Театр Рівнородностей.

Неділя, 19. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Понеділок, 20. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Віяльце леді Віндермір".

Кіна.

АДРІЯ: „Мілїон", „Демон пустині".
АПОЛЬО: „Додик на фронті" з Димшою.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з царатом".
ВАНДА: „Ескімо", „Антко поліцмайстер".
ГРАЖИНА: „Мала мена" з Фр. Галь.
КАСІНО: „Запросини до вальса" (Ліліяна Гарвей).
КОЛІСЕЙ: „Світ іде вперед", ревія: „Вальс вертається".
КОПЕРНИК: „Весільна ніч".
МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець".
МІРАЖ: „Маскарада", „Примхи кохання".
МУЗА: „Папуа".
ПАКС: „Біла леді" й актуальности.
ПАЛЯС: „Навісний поручник".
ПАН: „Я вбігаєнь" (Павло Муні).
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Маус".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на рати".
СВІТ: ревія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.
СТИЛЕВЕ: „Єгипетські ночі" (Едді Кантор).
ТЕНЧА: „Віденські ночі" та додатки",
ТОН: „Папуа".
УТІХА: „Гальо Льондон!" і ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонічко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Неділя, 19. січня 1936.

Відень (506,8) 11.50 Симф. концерт, 12.55, 17.55 Розривкова музика, 20.05 Невідомі пісні великих композиторів, 21.00 Це Париж — місто та пісонька, 12.20 Шопенівський концерт, **Братислава** (298,8) 15.00 Зломане серце. 18.05 Концерт, 19.10 Форт. концерт г-дур Бетовена, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття — в муз. частині „Пастух" слово-муз. авд., **Мор. Острава** (269,5) 19.55 Попурі зі співом, **Прага** (470,2) 7.30, 19.10 Концерт, 9.20 Сальон. квартет, 11.15 Клясична музика, 21.00 „Зазуля" оперетка Янковеця, **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Концерт, 15.15 Спів, 18.00 Легка музика, **Білгород** (437,3) 16.00 Нар. пісні, 18.30 Концерт, 20.00 Весела авдиція, **Берлін** (356,7) 11.00 Симфонія І. ц-моль Брамса, 14.15 Барвний концерт. 18.00 „Пошукують субльокатора" весела сценка", 18.45 Музика в сумерку. **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок, 14.30 Весела муз. авдиція, 16.00 Капеля, **Кельн** (455,9) 20.00 Барвний світ опери, **Ляйпціг** (382,2) 10.00 Веселі пісні, 15.10 Скрипка, 18.30 Цитристи, **Мінхен** (405,4) 10.30 Давні нар. пісні, 13.00, 21.00 Концерт, 15.05 Соната на скрипку та форт. Петерса, 19.00 Давні й нові танки, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. оркестри, 15.50, 21.20 Легка музика, 17.30 Концерт, хор і солісти, 22.30 Тисяча й одна ніч, концерт орх., **Мілано** (221,1) 12.30 Концерт вальсів, **Рим** (420,8) 13.10 Солісти, 17.00 Симф. концерт, 20.30 „Мадам ді Теб" оп. Льомбарда.

Понеділок, 20. січня 1936.

Відень (506,8) 12.20. 16.05 Концерт, 20.00 Музика красниду, 21.30 Австрійські пісні, 22.10 Легка віденська музика, **Братислава** (898,9) 15.00 Концерт, 21.15 Скрипка, 21.40, Спів, **Кошиці** (259,1) 17.15 Циг. музика, **Мор. Острава** (269,5) 17.35, Давні італ. арії, 18.10 Нім. авдиція, пісні в супроводі лютні, **Прага** (470,2) 16.10 Легка музика, 17.40 Нар. пісні, 18.25 Соната Шварца на скрипку та фортепіян, **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.00 „Ле пантен де Віолет" оп. Адана, 22.30 Фр.-фламандський концерт, **Білгород** (437,3) 11.30, 13.15, 20.50 Нар. пісні н танки, **Берлін** (356,7) 14.15 Веселі звуки, 17.00 Твори на клявесин, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, **Ляйпціг** (382,2) 16.30 Два фортепіяни, 18.00 Військ. орх., 18.50 Селянська музика, спів, **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт симф. орх., спів, 16.50 Барвний концерт солістів, **Будапешт** (549,1) 13.40 Спів, 17.00 Циг. музика, 18.30 Симф. концерт, 20.30 Солісти, муз., спів, 22.00 Джез, спів, **Мілано** (221,5) 11.30, 13.10 Легка музика. 20.15 Військ. орх., **Рим** (420,8) 17.15 Танк. музика, 20.35 Симф. концерт

Вівторок, 21. січня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Вок. концерт, 20.00 Концерт Прага-Відень, 22.10 Форт. квартет ціс-моль Райдінґера, **Братислава** (298,8) 16.10 Концерт, 17.50 Форт. ресітал, 21.40 Спів, **Брно** (325,4) 18.30 Флет, 21.40 Форт. ресітал, **Прага** (470,2) 17.20 Соната ц-дур Бетовена, 18.25 Нар. пісні, 19.10 Військ. орх., 20.00 Концерт Прага-Відень, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт симф. орх., 21.45 „Ля Газет де Монмартр" — вес. авд., **Білгород** (437,3) 16.20 Болгарські пісні, 17.00 Танк. музика, 19.50 Нар. пісні, 21.00 Концерт сольо. **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 17.00 Шубертові балади та пісні (Дітмар баритон), 20.05 Грецько-німецький концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика 17.50 Пісні бальт. Німана в вик. композитора. 20.10 Танк. музика, **Ляйпціг** (382,0) 16.30 Віольончеля, 18.00 Концерт, 23.20 Англ. музика, **Мінхен** (405,4) 16.50 Веселий концерт нар. музики, 20.10 Веселий вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05, 22.55 Циг. музика, 19.30 „Дон Хуан" оп Моцарта, **Мілано** (221,1) 13.20 Орх. концерт камер. музика, 20.35 „Адріяна Лекуврер" оп. Чілеї, **Рим** (420,8) 17.15 Муз. всячина, 20.35 „Ціцеро" ком. Бонеллі, 22.00 Танк. музика.

Львівське радіо.

Неділя, 19. січня 1936.

9.00 Раншня авдиція, 10.00 Оп. музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. всячина, 12.15 Муз. поранок, симф. орх., фортепіян; у перерві в год. 13.00 фрагм. із „Фантазій або Нова Деяніра", драма Ю. Словацького, 14.00 „Помилки" новеля Ст. Жеромського, 14.25 Великі артисти у звуковику в гр. пл., 15.00 Городень із зеленинною для малоземельних родин, 15.15 Гей, іду в ліс! — спів і дуда з гр. пл., 15.25 Огляд ринків рільних продуктів, 15.38 Музика в гр. пл., 15.45 Імпорт і інтереси хліборобства, 16.00 Ломиголовки для дітей. 16.15 Квінтет сальон. музики, 16.45 Концерт муж. хору, 17.00 Танк. музика, орх., 17.45 Моменти, 18.00 Т. Блюмер: Танкова суїта оп. 53, 18.30 Театр Уяви: „Рекін" у вик. Ст. Ярача, 19.10 Спорт. вістки, 19.15 Реклям. концерт, 19.30 Джанета Мекдональд із гр. пл., 19.45 Белетристичні новини, 20.00 Концерт солістів (Мошицька спів, віольончеля, форт.), 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій львівській хвилі: „Прийдіть у тижні", 21.30 Фейл: Румунія в ля Фуршет, 23.45, 21.46 Спорт. вістки, 22.06 Танк. музика, орх., 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 20 січня 1936.

6.30 Раншня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Сальон. музика, 13.35 Домашнє господарство, 13.50 Популярна та сальон. музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Попурі з оперет. гр. пл., 16.00 Лекція нім. мови, 16.15 Концерт сальон. музики, 16.45 „Новорічні бажання" Арк. Аверченка, 17.00 Домашнє господарство та промисл, 17.15 Поезії Ор-Ота, 17.20 Скрипка та форт. 17.50 Живі легкоатлети, 18.00 Форт. ресітал, 18.30 Листи від дітей. 18.40 Сільва рерум, 18.45 У Відні гр. пл., 19.00 Нова доба вищої школи закорд. торговлі у Львові, 19.20 Реклям. концерт 19.55, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Военька авд. 20.30 Хвилина Д'Обера з гр. пл., 20.45 Веч. денник. 20.55 Із сучасної Польщі 21.00 Концерт орх., інтермеза, 21.30 Літ. вечір присв. Вацл. Серошевському. 22.00 Симф. концерт, Шлезинська спів, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 11-го січня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг.	масла десерового бльокового без опакування	2·50 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,34·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням двс зачет по	2·60 „
1 л.	молока від 28. XII. 1935	0·15 „
1 л.	сметани	0·75 „
1 к.	яєць	5·40 „

Тенденція на масло, сметану і яйця слаба, на молоко знижкова.

Маслосоюз повідомляє, що від 11. I. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді курки без острії I. кл.	0·95 зол.
Курки з острогами I. кл.	0,85 „
Товщеві качки I. кл.	1.— „
Говсті пантарки I. кл.	1,00 „

Приймає кури, качки, і пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Т-ва Укр. Бесіда в Станиславові відбудуться 19. січня 1936. в год. 19. в льокалі товариства при вул. Собіського 3. — Виділ. 980

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Здібних агентів до продажі приладів рільничих домашніх по селах шукаємо. Зголошення: Merkury Łódź 6-go Sierpnia 41. 774 8-11

Господиня між 40—50, зі священичої родини, потрібна до самітнього священика. Зголошення листовно до Адмін. „Діла" під „Скромні умовини". 982 2-2

Агентів до продажі рільничих приладів по селах шукає „ЖНИВО", Львів, Кушевича 6. 43 56 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Беряк, Руська 18. напроти церкви. 852 10-11

Фірма від 40 літ **робітня ковдер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 5-10

Фортепіяни, піяніна, продаж, наєм, купно, оказії. **Марецький,** Львів, Баторія 7. 898 5-13

Фортепіяни, піяніна, найновіші моделі, дешево продає **Ганак,** Пілсудського 21. перший поверх. 889 7-10

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 36, Ендерс. 797 26-30

Дешева вирібня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік,** Ягайлонська **11 а.** 11/110 20-30

Машину до шиття дешево продам. Личаківська 117 **к.** 2. 970 2-2

Засобися на зиму в ковдри в найдешевшій львівській робітні, **Легіонів 33.** 843 5-5

Лещетарські штани жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Вирібня „ПАЛЮМ", Гетманська 22. побіч Музею. 12/110

Фіранки прегарні, модельові. Фабричні ціни. Поручає вирібня **Фрайліха,** Сикстуська 21. 646 9-?

Ведемо перед в обнижці цін: вибагливі мужеські бонжурки, теплі 9.80, чисто вовняні 12.80, фланелеві піжами жіночі і мужеські 8.90, дитячі 4.30, мужеські ранні плащі 12.80, теплі жіночі шляфроки по 8.90 у величезнім виборі. Фабрика „Астра", Львів, Сикстуська 2. 440 ?

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Панночка українка, середня освіта, здорова, господарна, працьовита, інтелігентна, маючи посагу 5.000 золотих у готівці і реальність, вартости 15.000 зол., вийде за урядника на державній посаді, учителя або за залізничого урядника. Скоро прошу оферти слати до Адм. „Діла" під „Чи усміхнеться доля". 977

Дешеві білі дні

З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН УЛАШТОВУЄ

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Полотно 70 шир.	0.53	Атлас постел. 90 шир.	1.35
Полотно 80 шир.	0.60	Атлас постел. 150 шир.	2.35
Мадаполям 80 шир.	0.80	Мережані пошевки	1.80
Мадаполям 90 шир.	0.95	Простирала ковдр. мереж.	4.50
Шифон 80 шир.	0.80	Простирала ковдрові корон	5.20
Шифон 90 шир.	0.90	Обрусове біле	1.90
Зефір сирий	0.55	Обрусове колір.	2.10
Зефір на сорочки	0.75	Обруси з френдзл.	2.50
Попеліна на сорочки	1.20	Століовий гарнітур 6 осіб	6.—
Попеліна шовкова	1.60	Серветки	0.20
Перкаліна колірова	0.65	Вафлеві ручники	0.28
Димка на підштанці	0.65	Кухонні ручники	0.50
Полотно на простирала	1.25	Стирки корчинські	0.45
Простирала відпас.	1.90	Хустинки до носа	0.16
Всип рожевий 90 шир.	1.65	Мужеські хустинки	0.35
Всип рожевий 150 шир.	2.20	Капи пікові	2.50
Веба червона 90 шир.	2.—	Сіпнки	3.—
Шифон на постіль 90 шир.	0.95	Ковдри сатинові	9.—
Шифон постелев. 150 шир.	1.70		

УВАГА: З нагоди білих днів продаємо всілякі бавовняні товари 30% дешевше. Замовлення з провінції полагоджуємо за почтовою післяплатою.

Гарні й дешеві книжки

Видавничої Спілки „Діло"

	ціна	почтова пересилка
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·80 зол.	0·50
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·90 „	0·30
Евген Чикаленко: **Спогади Частина I. II. III.** Окрема частина по зол 1·50	4·50 „	0·50
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·50 „	0·30
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·40 „	0·30
Ст. Левинський: **З японського дому**	1·50 „	0·30
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·50 „	0·30
Е. Бронте: **Буревєрхи,** переклав М. Рудницький	(вичерпане)	
Проспер Меріме: **Блакитна кімната та інші оповідання,** переклав Василь Софронів	0·95 „ / 1·50 „	0·25 / 0·30
Альфонс Доде: **Маціцький,** із французької мови переклав М. Рудницький	1·00 „	0·30
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·80 „	0·15
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·50 „	0·15
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·50 „	0·15
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·80 „	0·15
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·50 „	0·15
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·80 „	0·15

Дістати можна у Видавничій Спілці **„Діло" Львів, Ринок 10** та у всіх книгарнях.

НАУКА

Вписи на 3-місячний **курс крою, шиття,** який починається 15. січня. Наука індивідуальна новітньою легкою системою. Для провінції догідні умови. „АННА", Львів, Галицька 20. 953 2-3

Найшвидша наука крою, шиття, моделювання, новочасною системою Patron Express проф. К. Леванського, Львів, Сикстуська 21. II. п. 885 6-6

Французького вчить, конверсація, корепетиція. WSHZ дипльомована. Пекарська 1 ц, мезанін (3—6). 978

РІЖНІ

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ" Ринок 29, Рутовського 12. 861 6-10

Першорядне, добре впроваджене електрорадієве підприємство у центрі Коломиї, з добрим урядженням, запасом товару і комплетною механічною робітнею в приводу виїзду корисно до відступлення. Потрібний капітал коло 8000 зол. Оферти під „Певна екзистенція" до Адміністрації. 972 2-2

Д-р ШЕЕР

недуги венеричні, шкірні і косметика

Львів, Скарбківська 4. Тел. 275-65.

Другий вхід: **Лукасінського 4.** 871 5-6

Д-р Нарциз Лукіянович

орд. в нервових недугах від 3—5

Львів, Листопада 37.

ч. тел. 114-10. 981 1-3

ФІРМА БРАТИ ЯНІЦКІ

Львів, Баторія 9.

новововідкрите фахове

годинникарсько-золотарсько граверське заведення. 9.9 1-3

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробований засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольке з причини простуди, пострілові, ісхіясові і ін. — всюди можна дістати.

Виріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. 15/104

ПІЯНІНА — ФОРТЕПІЯНИ ҐРАМОФОНИ — ПЛИТИ РАДІОАПАРАТИ

„ДІМ ШОПЕНА"

Львів, Сикстуська 11.

Ціни фабричні.

Український персонал. 819 3-3

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50

на 960 урядів „ зол. 5.—

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 в Пілсудського 17 22-28

Д-ра ЕТКЕРА ЗМІЦНЕНИЙ

Dr. Oetkera wzmocniony Cukier Vanillin

Цукор „Vanillin"

Заступництва у всіх більших містах Польщі.

Запрошуємо до передплати на 1936 рік.

„РІДНА ШКОЛА"

ілюстрований півмісячник, видає кооп. „Рідна Школа".

„Рідна Школа" — це трибуна для справ виховання молодого покоління. Подає докладний образ всього того, що діється в нас у ріднім шкільництві і вихованні, інформує про умовини, в яких виховується українська молодь в краю і на еміграції, про праці українського вчительства та про важніші події на полі шкільництва й виховання в інших народів.

У **„Рідній Школі"** друкують свої праці найвизначніші українські письменники-педагоги і суспільні діячі з краю і зза кордону.

„Рідна Школа" обєднує духово всіх українців, де вони не живуть, у найважніших справах для нації, у справах виховання.

Тому **„Рідна Школа"** повинна найтися в руках передовсім кожного свідомого українця, в кожній шкільній, читальняній, кооперативній і приватній бібліотеці.

Видавництво журн. „Рідна Школа" влаштовує в 1936 році льосування

великих нагород

для тих Передплатників, що вирівнали залеглости і **для нових Передплатників, що пришлють передплату бодай за одне чвертьріччя 1936 р.**

Минулорічні нагороди стрінулися були з великим признанням. Були між ними дуже вартісні твори як: повна Українська Загальна Енциклопедія, „Історія України" Михайла Грушевського, „Найновіші методи природного лікування" д-ра В. Демидецького, Спомини (воєнні) д-ра Шухевича (5 томів), З моїх споминів („Історія української революції" Миколи Галагана (4 томи), 18 комплектів цілих бібліотек і т. п.

Цьогорічні нагороди будуть теж підібрані якнайкраще і представлятимуть велику цінність для кожної культурної людини й установи.

Тому нові Передплатники зволять негайно переслати передплату бодай за одне чвертьріччя 1936 р. (3 зол.) і таким чином возьмуть участь в цьогорічному великому льосуванні.

Спис нагород, призначених до вильосування між Передплатників, оголосимо в чергових числах „Рідної Школи".

Передплата: в краю, Чехословації, Румунії і Австрії виносить місячно: 1 зол., піврічно: (з гори) 5.50, річно: (з гори) 10 зол. Для решти загранищ 2 і пів дол. на рік.

Адреса Редакції й Адміністрації:

Львів, вул. Словацького ч. 14.

САНАТОРІЯ **„VITA"**

Львів, Листопада 22,

тел. 273-03 і 277-07.

Обнизила на 10% породільні ричалти. 943 2-3

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації поручає віденська вирібня столярсько-тапіцерська **Івана Ортвера** Львів **Сикстуська 41.** Телефон 229-79.

53.50 Лещетарський комплет 53.50

який складається з дошок, кийків, вязань черевиків, вовняних скарпиток і рукавиць, штанів, вітрівки і шапки тільки у фірми

„СИМФОНІЯ", Львів, Сикстуська 1. 878 6-10

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.